

Šiame numeryje:

Dr. Jonas Adomavičius šį kartą duoda patarimų moterims; kai kurie „Vaiko vartų“ mokslą „būrelio globotiniai“ pirmą kartą matė jūrą. 2 psl.

JAV nori kariauti, bet neranda sąjungininkų, – sako vedamajame Danutė Bindokienė; Andrius Navickas: praradimų vasara. 3 psl.

Vilniuje skamba nauji Arkikatedros varpai. 4 psl.

Lituanistiniai kursai pasaulio lietuvių subūrė į vieną šeimą. 5 psl.

Lemonto LB gegužinė; A. Kezys išvyko į Lietuvą; geros žinios iš lietuviškų mokyklų. 6 psl.

Sportas

* Šeštadienį pirmąsias 2004 metų Europos futbolo pirmenybių atrankos ciklo rungtynes 5-oje grupėje Lietuvos rinktinė Kaune 0:2 pralaimėjo planetos vicečempionei Vokietijos rinktinėi.

* Per Lietuvos – Vokietijos rungtynių pertrauką Lietuvos futbolo federacijos prezidentas Liutauras Varnavičius bei generalinis direktorius Julius Kvedaras tūkstančių žiūrovų akivaizdoje pagerbė žinomą futbolininką Valdą Ivanauską ir įteikė jam dovaną bei Lietuvos rinktinės marškinėlius, pažymėtus aštuntojo numeriu. Nugalėdamas sulaukėti ašarų V. Ivanauskas prisipažino baigiant futbolininko karjerą. (KD, Elta)

* Kauno „Žalgirio“ krepšininkai pirmosios sezono rungtynėse Kauno sporto haleje 115:57 sutriuškino Rygos „Skonto“ (Latvija) komandą. Nugalėtojų gretose, kurie penktadienio rungtynėse pataikė net 10 tritaškių iš 16-os išsiskyrė Gintaras Einikis, pelnęs 24 taškus ir po krepšiais atkovojęs 11 kamuolių.

* Savaitgalį Vilniuje, Kalnu parke surengtų tradicinių jau trečiųjų jojimo konkursų varžybų dėl Vilniaus mero taurės nugalėtoju tapo kaunietis Rimantas Babrauskas su žirgu Corde Star, aplenkęs Jurbarko rajono Smalininkų raitelį Ovidijų Janavičių su žirgais Galgau ir Klemiu.

Naujausios žinios

* Rusijos oro gynyba dėl lietuvių oro baliono buvo pasirengusi atakai.

* Ant Seimo barikadų atnaujinti užrašai padarė paminklui žalą.

* Premjeras skelbia karą durpynų gaisrams.

Vilniaus meras Artūras Zuokas ir pasaulinės informacinių technologijų firmos „Microsoft“ Baltijos regiono vadovas Torben Andersen pasirašo susitarimą, pagal kurį „Microsoft“ padės Vilniaus savivaldybei plėtoti elektroninio miesto (e-miesto) planą ir siekti gyventojų komforto, jų aptarnavimo efektyvumo, ekonominio augimo bei nedarbo mažinimo. Apie šios sutarties pasirašymą žurnalistas paskelbta buvusių sovietų kareivinių vietoje kuriamame Šiaurės miestelio technologijų parke, kuris turi tapti vienu svarbiausių žinių ekonomikos miestų branduoliu.

Nuotr.: Po sutarties pasirašymo (iš kairės) ūkio ministras Petras Česna, Vilniaus meras Artūras Zuokas ir „Microsoft“ Baltijos regiono vadovas Torben Andersen. Kęstučio Vanago (ELTA) nuotr.

Mažėjančios kainos gali neigiamai paveikti ekonomiką

Vilnius, rugsėjo 9 d. (BNS) — Toliau pingančios daržovės ir pieno produktai, drabužiai ir avalynė lėmė, kad v. t. totojų kainos Lietuvoje rugpjūtį, palyginti su liepa, sumažėjo 0,6 proc. Žinovai perspėja, jog ilgalaikė defliacija gali neigiamai paveikti valstybės ekonomiką.

„Manau, kad dabar ypatingai svarbu stebėti imonių pelningumo rodiklių kaitą. Jeigu jie pradės mažėti ir atsirastų daugiau nuostolingų imonių, jau galima kalbėti apie neigiamą defliacijos įtaką mūsų ekonomikai. Artimiausiose analizėse mes stengsimės įvertinti būtent jos įtaką imonių pelningumui“, sakė Vilniaus banko prezidento patarejas Gitanas Nausėda.

Anksčiau statistikai spėjo, kad rugpjūtį kainos mažės 0,3 procento.

Pasak Lietuvos statistikos departamento pranešimo, nuo metų pradžios

Nukelta į 5 psl.

Lietuvos prezidentas pradėjo darbo vizitą JAV

Vilnius, rugsėjo 9 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus pirmadienį pradėjo darbo vizitą Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Pirmąją vizito dieną Čikagoje V. Adamkus kartu su 19 jį lydinčių verslininkų dalyvavo verslo seminare Čikagos prekybos rūmuose. Ekonominė santykių stiprinimas su JAV yra vienas iš prezidento vizito tikslų.

Vėliau V. Adamkus dalyvavo apskrities stalo diskusijoje Čikagos Northwestern universiteto Tarptautinių ir lyginamųjų studijų centre.

Prezidentas tikisi, kad Lietuva ir JAV toliau rėms viena kitą, kurdamas bendrą saugumo erdvę. Susitikime prezidentas priminė, kad po praėjusių metų rugsėjo 11-osios teroristų išpuolių prieš JAV Lietuvai kartu su kitomis Vidurio bei Rytų Europos valstybėmis paremė JAV ir kovai su terorizmu pasiūlė savo karinius, ginklus ir tarptautinio bei regioninio bendradarbiavimo

mechanizmus.

Prezidentas pažymėjo, kad tokios mažos valstybės kaip Lietuva, Latvija ir Estija gali svarią prisidėti prie pasaulio saugumo, ypač veikdamos sąjungoje su kitomis demokratinėmis valstybėmis.

V. Adamkus sakė, kad būtent euroatlantinė plėtra siūlo Vidurio ir Rytų Europos regionui naują ateities viziją ir bendrą tapatybę, paremtą euroatlantiniu solidarumu.

Be to, savo kalboje Lietuvos prezidentas pabrėžė, kad vasarą Lenkijos prezidento Aleksander Kwasniewski siūlymu skatinti Vilniaus dešimtuko ir Višegrado valstybių bendradarbiavimą nesiekiamą sudaryti jokių dirbtinių grupių. Prezidento teigimu, ši idėja remiasi solidarumu bei tarpusavio parama. „Vilniaus grupės šalių bendradarbiavimo patirtis bus mums visų pirma naudinga po Prahos viršūnių susitikimo, nes šalys, pakviestos įstoti į NATO,

Nukelta į 5 psl.

Prezidento rinkimams artėjant

Konservatorius nedalyvaus prezidento rinkimuose

Vilnius, rugsėjo 9 d. (BNS) — Opozicinės Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininko pirmasis pavaduotojas, Seimo narys Andrius Kubilius pirmadienį pareiškė apsisprendęs nedalyvauti prezidento rinkimuose ir paragino savo šalininkus paremti dabartinio valstybės vadovo Valdo Adamkaus kandidatūrą.

„Tai yra mano asmeninis apsisprendimas. Aš tikiu, kad partija supras šito pasirinkimo reikšmę“, pirmadienį Seime surengtoje spaudos konferencijoje pareiškė A. Kubilius.

Konservatorių partija A. Kubiliaus sprendimą nekandidatuoti prezidento rinkimuose svarstys spalio 5 d. vyksiančioje konferencijoje.

JAV centristai skelbia paramą Kęstučiui Glaveckui

Amerikoje gyvenantys lietuviškojo centrismo pasekėjai teigia remia Lietuvos centro sąjungos (LCS) vadovo, parlamento Kęstučio Glavecko ketinimus siekti prezidento posto.

Praėjusią savaitę K. Glaveckas susitikio su Lietuvoje viešėjusio JAV LCS skyriaus narių ir rėmėjų delegacija. JAV gyvenantys centristai „išreiškė visokeriopą paramą LCS idėjoms ir kandidatui K. Glaveckui“, jam pasiūlyta apsilankyti Jungtinėse Valstijose ir susitikti su Amerikos

„Mūsų partija visą laiką nuosekliai pasisakė už tai, kad centro dešiniosioms idėjoms turi atstovauti vienas stipriausias kandidatas. Šiandien toks kandidatas yra V. Adamkus. Turime gerbti savo rinkėją ir neversti jo blaškytis tarp ištikimybės partijai, pagarbos partijos kandidato programoms ir suvokimo, kad reikia balsuoti už stipriausią centro dešiniosioms idėjoms atstovaujantį kandidatą, tačiau neatstovaujantį partijai“, aiškino savo apsisprendimo motyvus A. Kubilius.

Praėjusią savaitę V. Adamkus pareiškė apsisprendęs dalyvauti šių metų gruodžio 22 dieną įvyksiančiuose rinkimuose.

Prezidento posto sieks NATO priešininkas

Liaudies sąjungos „Už teisingą Lietuvą“ pirmininkas ir vienintelis šios partijos atstovas Seime Julius Veselka Respublikonų partijos laikraštyje „Respublikos varpai“ pareiškė esąs pasiryžęs kelti savo kandidatūrą į prezidentus.

Respublikonų partijos pirmininkas Kazimieras Petrakis teigė, jog Respublikonų partija savo kandidato į prezidentus nekels ir tikriausiai parems J. Veselkos kandidatūrą.

Kaip ir Respublikonų partija, J. Veselka yra Lietuvos narystės NATO priešininkas ir pasisako už valstybės neutralumą.

Tiek Respublikonų partija, tiek J. Veselkos vadovaujama Liaudies sąjunga „Už teisingą Lietuvą“ neturi didesnės įtakos politiniame gyvenime. Seime J. Veselka priklauso mišriai Seimo narių grupei. Parlamente jis pasižymėjo kaip „riebių“ žodžių mėgėjas, buvo ne kartą įspėtas už Seimo nariui neprideramą leksiką.

Prezidento rinkimuose — dar vienas kandidatas

Pirmadienį dešimtas kandidatas, ketinantis rungtis dėl prezidento posto, Vyriausiojo rinkimų komisijoje (VRK) gavo leidimą atidaryti specialią sąskaitą aukoms rinkimų kampanijai kaupti.

Tai — Stasys Mickevičius iš Mickūnų. 1935 m. gimęs vyras

nusprendė pats save kelti kandidatą prezidento rinkimuose. S. Mickevičiaus anketoje, pateiktoje VRK, — tik sausi paso duomenys, nenurodytas net telefono numeris. Pasak VRK darbuotojų, kandidatas žadėjęs artimiausiu metu įsigyti telefoną.

EUROPA

Vatikanas. Popiežius Jonas Paulius II šeštadienį pareiškė, kad tarptautinis terorizmas yra „grėsmingas ir tiesioginis pavojus pasaulio taikai, bet pirmiausiai tarptautinė bendruomenė turi išnaikinti jį maitinančią didžiulę socialinę neteisybę. Apie tai popiežius kalbėjo likus kelioms dienoms iki pirmųjų rugsėjo 11-osios išpuolių prieš JAV metinių. „Pernykščių rugsėjo teroristinių išpuolių akivaizdoje tarptautinė bendruomenė suvokė neatidėliotiną būtinybę sunaikinti gerai finansuojamą ir puikiai organizuotą tarptautinį terorizmą, kuris pasaulio taikai kelia grėsmingą ir tiesioginį pavojų“, sakė jis.

Berlynas. Neatsargi pastaba padėjo Vokietijos policijai sučiupti įtariamą Osama bin Laden pasekėją ir JAV karinėje bazėje dirbusią jo sužadėtinę, kurie rengė teroro išpuolį rugsėjo 11-osios metinių progą. Vokietijos policija paskelbė sulaukusi 25 metų Vokietijoje gimusių turkų, kuris netoli turistų gausiai lankomo Heidel-

bergo miesto įtariamas gaminęs 5 bombas. Buvo sulauikyta ir 23 metų jo sužadėtinė amerikietė, dirbusi JAV kariuomenės Europos štabo Heideberge parduotuvėje. Sulaikytieji slėpė 130 kg sprogstamosios medžiagos ir O. bin Laden nuotrauką.

Londonas. Irakas galėtų pasigaminti branduolinę bombą per kelis mėnesius, jei gautų prisodrinto urano ar plutonio iš užsienio, nes jis pats neturi galimybių pasigaminti radioaktyvių medžiagų; pirmadienį paskelbė Tarptautinės strategijos tyrimų institutas (International Institute for Strategic Studies). Jo direktorius John Chipman BBC radijui teigė, kad jei prezidentas Saddam Hussein su užsienio pagalba gautų prisodrinto urano, Irakas per metus pasigamintų kovines galvutes rakėtoms, galinčioms pasiekti taikinius Saudi Arabijoje, Kuwait'e, Izraelyje, Turkijoje, Jordanijoje bei Irane.

Viena. Austrijos kancleris Wolfgang Schuessel pirmadienį paskelbė apie jo vadovaujamo ministrų kabineto atsisąjūdinimą, kurį paskatino vie-

bergo miesto įtariamas gaminęs 5 bombas. Buvo sulauikyta ir 23 metų jo sužadėtinė amerikietė, dirbusi JAV kariuomenės Europos štabo Heideberge parduotuvėje. Sulaikytieji slėpė 130 kg sprogstamosios medžiagos ir O. bin Laden nuotrauką.

Londonas. Irakas galėtų pasigaminti branduolinę bombą per kelis mėnesius, jei gautų prisodrinto urano ar plutonio iš užsienio, nes jis pats neturi galimybių pasigaminti radioaktyvių medžiagų; pirmadienį paskelbė Tarptautinės strategijos tyrimų institutas (International Institute for Strategic Studies). Jo direktorius John Chipman BBC radijui teigė, kad jei prezidentas Saddam Hussein su užsienio pagalba gautų prisodrinto urano, Irakas per metus pasigamintų kovines galvutes rakėtoms, galinčioms pasiekti taikinius Saudi Arabijoje, Kuwait'e, Izraelyje, Turkijoje, Jordanijoje bei Irane.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush yra pasirengęs vienašališkai veikti prieš Iraką, nors ir siekia tarptautinės paramos dėl šios valstybės režimo pakeitimo, sekmadienį sakė JAV valstybės sekretorius Colin Powell. Savaitės trunkantys tarptautiniai debatai apie galimus JAV karo veiksmus Irako prezidentui Saddam Hussein nušalinti vyksta prieš JAV vadovo kalbą Jungtinių Tautų (JT) Generalinėje Asamblėjoje, kurią jis turi pasakyti ketvirtadienį. Neatsižvelgdamas į kitų šalių reakciją dėl šios kalbos „prezidentas pasilikis visas savo teises ir galimybes veikti taip, kaip mums gali būti tinkama — vienašališkai veikti, kad apsigintume“, „Fox News“ sakė C. Powell.

Vašingtonas. Irako prezidentas Saddama Hussein du kartus buvo susitikęs su Osa-

ma bin Laden, o 1996 metais „al Qaeda“ vadui davė pinigų, televizijos kanalui „ABC News“ pareiškė Parisoula Lampso, kuri teigė 30 metų buvusi Hussein meilužė. „ABC News“ paėmė interviu iš 54 metų P. Lampso, kuri dabar slapstosi Libane. Ji teigė, kad Saddam Hussein mėgino nužudyti Uday, nes baiminosi, jog sūnus gali ryžtis nušalinti jį nuo valdžios. Per pasikėsinimą, anot jos, į Uday pataikė kulka ir jis buvo suparalyžuotas. P. Lampso taip pat teigė, kad Hussein sunkiai tvardėsi, kai JAV vijo Irako karius iš Kuwait'o per Persijos įlankos karą. Po Persijos įlankos karo, Saddam Hussein nakties metu gabenavo savo cheminę ginkluotę į slaptavietes, kur jų negalėtų užtikti JT tikrintojai. „Jis juokėsi iš jų“, sakė ji. Buvusi diktatoriaus meilužė sakė, kad Hussein turi antrininką, kuris pasidarė veido operaciją, jog būtų panašesnis į Irako vadą.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

O KAD TOS REGULOS TAIP NEVARGINTŲ

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Maistinė prieiga pajėgia padėti moteriai tvarkytis su dvejopa negerove: su priešreguline įtampa ir su gyvenimo kaita. Normaliau mintant ir prisitaikant prie pakitusio gyvenimo, kūno liaukos nusišvies, nusiskundimai aprims, ir dažnai pranyksta. Geresniam supratimui, kaip maistu padėti sau, aptarkime pavieniai tās dvi negeroves.

Priešregulinė įtampa

Vienas didysis skirtumas moters kūno nuo vyro yra moters hormonų nuolatinė kaita, kai vyro lyties hormonai laikosi pastoviai iki jė pasaukiami veiklai. Kai vaisingo amžiaus moteris pajunta nuotaikos pasikeitimą, ji žino, jog ateina regulos. Ji tokia yra ne viena.

Virš 90 proc. moterų prisi-pažįsta turinčios šokią tokia priešregulinę negerovę. Įvairuoja pranešimai apie skaičių moterų, apturinčių tokį jausmų ir kūnišką negerumą. Vieni tyrinėtojai mini jų 58 proc., kiti tik 3 proc. ar 15 proc. Apie 10 proc. moterų prašosi tokių negerumų palengvėjimo. Manoma, kad šio krašto 25 milijonus moterų vargina stiprus hormonų nesibalansavimas per kiekvieno mėnesio 10 dienų. Vienos jų išsigąsta stiprios budo kaitos, nusiminimo ir svorio padidėjimo. Tokios hormonų kaitos nesupratimas didina negerumą. Kiek mažiau moterų tada esti piktos, nervuotos ir persivalgančios. Dažnai sunegaluojama galvos skausmu, vidurių išpūtimu, nuovargiu ir nemiga.

Kas sukelia priešregulinį negerumą?

Kadangi tokie negerumai atsiranda reguliariai, manoma juos sukelia hormoninis ciklas. Kiekvieno ciklo pradžioje kiaušinėlis pagamina moterišką hormoną — estrogeną. Kai iš jų išrieda kiaušinėlis (ovuliacija), pasigamina antras hormonas — progesteronas. Tas yra esminis dalykas kiekvienam ankstyvam nėštumui: tada sustorėja gimdos vidinis sluoksnis (endometriumas), sutelkiamas maistas ir padidėja gimda. Taip pat tada kūne užsilaiko daugiau druskos, kas pritraukia daugiau vandens į kūno audinius — jie sutinsta. Tas sutinimas apima gimdą, šakumą, pilvą, kojas, kepenis ir smegenis.

Pavienės moterys gerai tvarkosi su regulų negerumais, bet yra ir labai dėl jų vargstančios. Tokios baiminasi stiprios nuotaikos kaitos, nusiminimo ir nutukimo. Ta-

da joms atsiranda kūno ir jausmų negerumai. Tas apima visas, prie pusamžio priartėjusias.

Kodėl tada skausmas atsiranda?

Mediciniški tyrinėtojai susekė, kad regulų mėšlungis sukelia kūne esančias chemikalas prostaglandinas. Jis nuolat esti gimdos vidaus sienelėje. Jo veiklą sulauko hormonas progesteronas ir tik per dvi savaites prieš regulas jo kiekis pagausėja. Jo pareiga yra kas mėnuo su maistu kraujo pristatymas gimdai. Taip pasirengiama nėštumui. O kai smegenys gauna pranešimą, kad kiaušinėlis, atsiradęs gimdoje, nėra apvaisintas, sumažta progesterono kiekis. Dėl tokio jo sumažėjimo išleidžiamas prostaglandinas, kuris sutraukia lygiuosius gimdos raumenis ir išstumia kraujo pilną išsklota lauk.

Kai kūne esti daug prostaglandino, tada gimda per daug reaguoja, sukelia skausmą, mėšlungį ir išpūstą sutinimą.

Didesnis negerumas atsiranda, kai dalis prostaglandino patenka į kraują ir nuo mūsų valios nepriklausomus lygiuosius raumenis paliecia — juos sutraukia. Tokių raumenų yra širdyje, kraujo induose, žarnose ir gimdoje. Todėl moteris tada vargsta dėl galvosopės, strėnų skausmo, pykinimo, viduriavimo, svai-gulio, šilto ir šalto jausmo išpylimo, karščio ir skausmingo mėšlungio.

Dėl to, kad esi moteris — vargsti

Kai minėti hormonai pradeda veikti, moteris patka į sukurių negerumų, ku-gali būti mažmožis vieno dienos dalyje ir labai nepageidaujamas negerumas tą pat dieną. Taip jau Tvrėjo nustatyta, kad moteris kas mėnuo per 10 dienų jaučia prostaglandino biologinę kaitą. Šitaip mityba trando prostaglandiną ir tuomi lengvina reguliškų negerumų.

Vitaminas B-6 (Pyridoxinas)

Jo yra mielėse, žalių lapų daržovėse, žemės riešutuose, piene, kviečių daiguose, valakiškame riešute, viso grūdo duonoje ir kituose javiniuose, žuvyje — „salmon“, sojos pupelėse, avokadose, lima pupelėse, bananuose, vištienoje, žaliuose pipiruose, bulvėse su lupena, spinatuose, džiovintuose vynuogėse, kalafioruose, rudoose ryžiuose, morkose. Jis tirpsta vandenyje ir nesandėliuojamas kūne. Jis buvo at-rastas 1930 metais, kaip

Kretingoje vaikai buvo sužavėti grafo Tiškevičiaus žiemų sodo gėlynais.

apsauga nuo poliagros, kuri atsiranda, menkai mintant ir girtaujant.

Pakeitus maistą — pagerinus mitybą, galima su-tramdyti prostaglandinus ir tuomi lengvinti regulų negerumų. Virtuvėje išigyntina ši pagalba kiekvienai mėgintina.

Vitaminui B-6 (pyridoxinui) veikiant, smegenys išleidžia nervinius perdavėjus (neurotransmitterius: dopaminę ir serotoniną), kurie padeda apraminti moters nuotaikas. Tas vitaminas lengvina prostaglandinų sukelto pulsuojantį skausmą ir tuomi lengvina mėnesinį laikotarpį. Šis vitaminas išbalansuoja išsiskyrimą raminančių neuro-perdavėjų ir tuomi mažta ar visai dingsta skausmas.

Prieš regulas kasdien imami vitamino B-6 po 5 iki 10 mg mažina skausmą ir patinimą. Jis veikia, kaip natūralus šlapimo varytojas.

Tas vitaminas palengvina nusiminimą, kurį sukelia gausus estrogenų kiekis. Jis dar veikia kaip natūrali priemonė prieš spazmus.

B grupės vitaminai veikia kartu harmoningai. Už tai naudinga imti daugiopių (multivitamin-mineral) vitaminų tablečių su pakankamu kiekiu pyridoxino. Valgymas kasdien minėto, turinčio vita-

mino B-6, maisto pastiprina gydymą poveiki. Skausmingi pirštų sąnariai, kartais pasitaiką moterims ir vyrams pasenėjus, esti šio vitamino palengvinami. Nuo pastojimo imančios vaistus, nėščios ir žindančios turi gausiau gauti šio vitamino kartu su kitais B grupės vitaminais. Čia, kaip ir visur, svarbiausias dalykas yra reguliarumas, o ne „šia-da-tada“ gydymosi medžiagos naudojimas.

Dar ir kitokia vitamino B-6 nauda

Jo 300 mg per parą ėmimas saugo kepenis nuo žalos, kurią sukelia vaistas, gydan-tis džiova.

Jis reikalingas normaliam augimui ir baltymų apykaitai. Visus liečianti negerovę yra arterijų priskretimas — arterio sklerozė. Jos priežas yra B-6 vitaminas. Jis mažina vandenį susirinkimą kūne ir gali talkinti įtampas apraminimui. Jis svarbus sunkumų — kontroliuoja pykinimą ir vėmimą. Vyrų intymume netvarką sėkmingai reguliuoja. Šis vitaminas trando plaukų slinkimą.

Egzema ir bet koks odos uždegimas sėkmingai tvarkomas su šiuo vitaminu. Jis padeda ir vienos rūšies maža-kraujystėje, kai raudonieji kraujo rutuliukai esti per

maži.

Dar to negana. Vitaminas B-6 talkina cholesterolio sunormavimui, cukraligės aptvarkymui ir saugo dantis nuo išgedimo. Taip pat padeda, susilpus raumenims, kai kuriose širdies negaliose ir lengvina traukulius protu atsilikusiems vaikams.

Parkinsono ligos sukelias rankų drebulys, įtampa, hemarogus, kojų degimas, nemiga ir kai kurie inkstų akmenys sulaukė sėkmingos pagalbos iš vitamino B-6. Jis nėra nuodingas imant iki 300 mg kasdien.

Patiriamas dienos kiekis to vitamino

Žmogaus kasdieninis suvalgytų baltymų kiekis nurodo, kiek vitamino B-6 jam reikia. Šio krašto „National Research Council“ pataria suaugusiam gauti vitamino B-6 du miligramus šimtų gramų suvalgytų baltymų, o vaikui nuo 0 iki 1,2 mg minėtam kiekiui suvalgytų baltymų.

Nepamirština, kad vieno vitamino B-6 ėmimas gali sukelti trūkumą kitų B grupės vitaminų, todėl šis vitaminas turi būti imamas su kitais B grupės vitaminais, kurių yra gausiai mielėse. Todėl jų gautų iš kepkylos svarais, po valgomą šaukštą kasdien nurytina.

KAI LIETUVOS VAIKAI KVIEČIA IR LAUKIA

bendravo, dirbo, žaidė ir, grįžusios į namus, rašė laiškelius, siuntė riešutinių sviestų, drabužių, ir, kaip žadėjo, grįžo atgal į Lietuvą.

Ši pavasari mūsų komandoje buvome penkios savanorės: dr. Regina Padleckienė, trys šaunios gimnazistės iš Čikagos apylinkių — Audrė Kapačinskaitė, Vida Mikulčiūtė ir Žibutė Šaulytė, ir aš, Rita Vencloviene. Audrė ir Žibutė visą mėnesį dirbo Marijampolės laikinos vaikų globos namuose „Šaltinėlis“, kuris yra Nekalto Prasiidėjimo Vargdinių seselių globoje. Mergaitės savo darbštumu, draugiškumu ir paslaugumu sužavėjo ne tik vaikus, bet ir sėseles bei darbuotojus. Jos pravedė anglų kalbos pamokėles, vesdavo vaikus prie Šešupės maudytis, su jais žaidė, juos globojo ir vadovavo vasaros stovykloje Rumbonių kaime. Namelių vedėja ses. Dalia Dapkunaitė stebėjosi jų energija, subrendimu ir atsidavimu vaikams. Vida Mikulčiūtė liko Vilniuje, dirbo „Vilties Angelo“ centre ir nuo pirmos dienos pavėrgė vaikus savo švelnia šypsena bei nuolankumu.

Prevenčinės programos pageidavo Vilniaus dienos centrų direktorės, nes Lietuvoje trūksta veiksmingų programų ir knygų apie narkomaniją. Programa D.R.A.S.A. yra pirminė prevencijos programa, paruošta „Vaiko vartai į mokslą“ org. narių, naudojant Charakterio ugdymo programos metodiką ir strategijas. D.R.A.S.A., tai simbolinis žodis, kurio raidės reiškia — Drisk, Rūkalų, Alkoholio, Svaigalų Atsisakyti.

Kadangi dienos centrus

lankantys vaikai yra iš rizikos grupės šeimų, dažnai turinčių priklausomybę alkoholiui, tabakui ar kvaišalams, prevencinė programa yra reikalinga ir net būtina. Kiekvieną dieną priklausomybės tema buvo vaikams pristatoma bendrame rate ar bendradarbiavimo būrelyje. Pirmiausia išklausydavome ir suzinodavome vaikų patirtį, nuomonę, o tik tada pateikdavome faktus apie tabaką, alkoholį, jų sukelias ligas, simptomus, poveikį ir žalą vaikams, šeimai, visam kraštui. Tas žinias perduodavome, naudojant įvairias vaizdines priemones: paveikslus, plakatus, video filmus ir ekspertus, svečius, pvz., dr. Regina Padleckienę, kuri nepaprastai vaizdingai vaikams aiškino tabako sukelias ligas ir pasekmes. Mokėme vaikus, kaip reikia atsisipirti šiems blogiems įpročiams ir priklausomybėms: reikia save su-prasti ir įvertinti, pasirinkti gerus draugus, daryti protinius sprendimus, išlaikyti savo įsitikinimus ir turėti stiprią savigarbą. Minėti socialiniai įgūdžiai buvo išsamiai nagrinėjami ir stiprinami per įvairias pratybas, užduotis ir žaidimus.

Vilniuje dirbome gegužės ir birželio mėnesį su trimis grupėmis vaikų ir paauglių nuo 7 iki 17 m. amžiaus. Tuo metu mokslo metai ėjo prie galo, oras buvo ypač tvankus, vaikai svajavo apie atostogas ir laisvę. Nepaisant aplinkybių, vaikai gyvai įsijungė į pokalbių, pratybų ir protarpiausių atskleidė savo paslaptis bei jausmus, klausdami patarimų. Jie sužinojo, kodėl, kaip ir

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	\$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasline@draugas.org
skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 r6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS—ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

O kad tos regulos taip nevargintų, dar svarbu tokiai moteriai gauti pakankamai kalcio, cinko, kalio, vitamino B, triptofano, svarbių riebi-

nių rūgščių, ir nevartoti druskos, cukraus, kofeino.

Šaltinis: Carlson Wade, „Nutritional Healers“.

Prie Baltijos jūros. Kai kurie vaikai pirmą kartą matė jūrą ir joje maudėsi.

R. Vencloviene nuotr.

PRARADIMŲ VASARA LIETUVOJE

ANDRIUS NAVICKAS

Pikti gamtos pokštai lėmė, kad šią vasarą Lietuva gyveno gerokai atitrūkusi nuo didžiosios dalies Europos valstybių. Tuo pačiu metu, kai Vakarų ir Vidurio Europą skandino potvyniai, Lietuva kentė nuo kaitros. Daugelio Lietuvos vietovių gyventojai buvo priversti baimingai tikėtis, jog visiškai neįsivaizduojami nusekė šuliniai bei sandarinti langus, gelbėdamiesi nuo besimelkiančio degančių durpynų tvaiko. Dauguma Europos valstybių šiandien jau yra suskaičiavusios milijoniškus potvynių padarytus nuostolius. Sausros nuostolius suskaičiuoti kur kas sunkiau, jie ne taip krinta į akis, bet tikrai yra ne mažiau skaudūs. Aišku, niekam nekelia abejonų, kad Lietuvą kankinanti sausra kažkada pasibaigs ir lietūs atgaivins išdegintą žemę. Tačiau taip pat akivaizdu, kad šią vasarą drąsiai galima vadinti praradimų, toli gražu ne vien klimato sukeltų, laikotarpiu, rudeni Lietuva sutiks gerokai pasikeitusi, deja, dėl daugelio pokyčių negali negelti širdies.

Didžiavyrių žemiškos kelionės pabaiga

Per vasarą Lietuva neteko net dviejų didžiavyrių, kuriems turėtų būti dėkinga už tai, kad tautos dvasia išliko gyva sovietmečio okupacijos sąlygomis, kurie teikė stiprybės trapiam pototalitarinei dvasinei kultūrai. Abi netektys stulbinančiai panašios. Liūdnos naujienos tiek apie Bernardo Brazdžionio, tiek apie prelatą Antaną Rubšį mirčių Lietuvai pasiekė iš už Atlanto, abu didžiavyriai, nukeliavę įspūdingą gyvenimo kelią, kuriame netrūko tiek rožių, tiek erškėčių, amžiams sugrįžo gimtinėn, iš kurios širdyje niekada nebuvo išvykę.

Tautos dainius ir teologas, Šventąjį Raštą įžodinęs lietuviškai savo gyvenimu ne tik pateikė įstabią dvasinės stiprybės pamoką, bet taip pat pademonstravo, kokios trapios yra visos geografinės ribos, atstumai. Paradoksalu, nors B. Brazdžionis ir A. Rubšys gyveno už tūkstančių kilometrų nuo Lietuvos, jų stiprybė ir žodžiai atrodė artimi ir gyvi, jų komentarai akylūs ir išmintingi. Atrodė, kad jie paprasčiausiai keliauja per pasaulį, visiems liudydami Lietuvos, mūsų dvasinės kultūros gyvatę ir siekį augti. Ką gi, jų kelionė šią vasarą baigėsi. Didžiavyriai grįžo į

tėvynę visam laikui. Deja, ši kartą ne tam, kad dalintųsi savo išmintimi, patirtimi, užkrestų stiprybe. Nepaisant savo garbaus amžiaus tiek B. Brazdžionis, tiek A. Rubšys buvo širdimi jauni ir telieka apgailestauti, kad jų žemiška kelionė, galėjusi suteikti stiprybės dar daugeliui, nutrūko.

Jonas Juškaitis „Naujamame židinyje“ taikliai išsako B. Brazdžionio reikšmę mūsų tautai: „Jo kūrinius platino besimokantieji, kunigai citavo per pamokslus, partizanai ir pogrindininkai savo spaudoje, politiniai kaliniai ir tremtiniai su Brazdžionio eilėraščiais išgyveno, o komunistų atmetusiems poetams Brazdžionio sugestijos buvo skatinančios ir brangios“. Jei Tautos Dainius daugiausiai stiprino patriotinė lietuvių dvasia, Antanas Rubšys šiai dvasiai teikė tvirtą krikščionišką pamatą. Šiandien sunku įvertinti visą svarbą, ką reiškia Lietuvai turėti lietuvišką Šventąjį Raštą, puikius A. Rubšio bibliotekos tekstus. Visgi ne mažiau svarbus pats A. Rubšio asmenybės švytėjimas, kurį galėjo pajusti jo studentai, bičiuliai, šiaip pašnekovai. Prelatas turėjo dovaną šildyti aplinkinių dvasią ir užkresti optimizmą net tada, kai pasaulis, atrodo, kėlė tik neviltį.

B. Brazdžionio ir A. Rubšio žemiškosios kelionės pabaiga, simboliškai sujungusi lietuvių abiejose Atlanto pusėse, be kita ko, garsiai skelbia žinią, kad senoji tautos didžiavyrių karta traukiasi. Ši karta atlaikė ir padėjo kitiems atlaikyti. Dabar visa atsakomybė teks jaunesniems ir be „senųjų“ išminties klaidžiose pokomunistinio labirintuose bus tikrai nelengva.

„Williams International“ spėjvis

Keletą pastarųjų metų „Williams International“ verslas Lietuvoje buvo viena svarbiausių Lietuvos politinių diskusijų temų. Tačiau jei seniau diskutuota — ar vertė visomis išgalėmis siekti, kad amerikiečių kompanija įsitvirtintų Lietuvoje? — šiandien „Williams“ simpatikų nebeliko. Ši kompanija, kurią prieš keletą metų JAV administracija rekomendavo kaip solidžią bei patikimą, pademonstravo, kad, kai pakvimpa dideliais pinigais, išpareigojimai, verslo etika nueina į antrąjį planą. Šiandien lengva visąžiniams komentatoriams konstatuoti, kad

Lietuvos problema — biznio ir politikos supainiojimas, pinigai nekvepia, o amerikonių verslininkai yra ne mažiau sukti nei posovietiniai mafiozai. Šie komentatoriai teisūs dėl svarbiausio dalyko — likome prie suskilusios geldos. Jei 1999 metais buvome pasiryžę investuoti milijonus, kad tik Lietuvos energetikos sektorius nepatektų Rusijos įtakon, tai šiandien „ikišė“ apie 100 milijonų, turime beveik tą patį rezultatą, nuo kurio bėgome.

Susidariusioje padėtyje nėra sunku visas kritikos strelės nukreipti į labiausiai už „Williams“ agitavusius konservatorius. Neabejojina, kad jiems amerikiečių kompanijos vitražai sudėgino didelę politinio kapitalo dalį. Kita vertus, vertėtų prisiminti krikščionišką išmintį — tegu meta akmenį tik tie, kas be kaltės. Pasirodo, kad tokių nėra lengva atrasti. Krikščionys demokratai šiandien juk neatsizada A. Saudargo, kuris aktyviai palaikė „Williams“ atėjimą, būtent liberaldemokratų vadovo R. Pakso valdymo metu sutartys su amerikiečiais labiausiai pajudėjo Lietuvai nenaudinga kryptimi, populistinė socialliberalų ir socialdemokratų retorika labai prisidėjo, kad sutartys su „Williams“ atsidūrė įvairūs saugikliai. Be to, vertėtų įsiklausyti į konservatorių taikliai mestą pastebėjimą, kad „Lietuva „Williams“ atėjo konservatorių sąlygomis, tačiau išsina A. Brazausko Vyriausybės sudarytomis sąlygomis“. Pastarosios tiesiog pasakiškai palankios „Jukos“.

Taip pat, mano įsitikinimu, naivu kalbėti apie tai, kad šiuolaikinėje energetikoje galima aiškiai atskirti politiką ir ekonomiką. Prisiminkime Kuveito-Irako — JAV konfliktą ar Rusijos energetinę blokadą, spaudžiant Lietuvą atsisakyti nepriklausomybės. Naivu kalbėti apie vien tik ekonominius interesus, matant, kad Rusija „suvalgė“ visą Lietuvos energetiką. Kažkada Rusijos invazija prasidėjo esą gelbėjant keletą pagrobų savo kareivių, dabar gi bet kada ji galės „ginti“ rusiškojo kapitalo interesus Lietuvoje. Turime pripažinti, kad po „Williams“ pasitraukimo Lietuva atsidūrė daug nesaugesnėje padėtyje. Ypač po to, kai Vyriausybė net nebandė rimčiau svarstyti galimybės išpirkti „Williams“ turėtų akcijų. Tikėtina, kad per artimiausius mėnesius paaiškės daugybė naujos informacijos apie amerikiečių kompanijos atėjimo ir gyvavimo Lietuvoje aplinkybes. Galbūt tuomet galima bus objektyviau įvertinti, kas iš tiesų atsitiko.

Bet kuriuo atveju „Williams“ spėjvis, tai, kaip ši kompanija suorganizavo pasitraukimą iš Lietuvos, teks

prisiminti dar ilgai. Neabejoju, kad plūstels amerikiečių nuostatų banga, neturks piktadžiugavimų, kad vakariečiai sukčiauja ne prasčiau už „naujosios rusus“. Daugiausia, ko galima tikėtis, perėjimo nuo piktadžiugos prie tikro susirūpinimo — kaip kapstyti iš susidariusios situacijos. Aki vaizdu, kad dabar ypač reikalingas visų politinių jėgų solidarumas, bet prieš rinkimus labai sunku atsispirti pagundai „Williams“ skandalą paversti koziriu politinėje kovoje.

Arba NATO, arba Europos Sąjunga?

Lietuva nuo pat nepriklausomybės atgavimo laikėsi nuoseklios pozicijos, kad narystė NATO ir ES negali būti suvokiama kaip alternatyva. Visavertę Lietuvos valstybingumą gali garantuoti tik grįžimas į Europos valstybių šeimą, kartu prisiimančią demokratinių šalių saugumo puoselėjimo įsipareigojimus. Pagrindinė Lietuvos narystės minėtoje tarptautinėse organizacijose priešininkė Rusija ne pirmus metus bando pasiekti, kad naujų narių priėmimas į NATO ir ES būtų pradėtų disponuoti. Sudrumstame vandenyje lengviau ne tik pasiekti įvairių nuolaidų, bet netgi pasiekti patinę situaciją, ilgesniam laikui išaldančią demokratizacijos procesus Vidurio ir Rytų Europoje. Iki šiol Rusijai nelabai sekėsi. Tiesa, LDDP valdymo laikotarpiu buvo pasigirdę balsų — gal Lietuvai pakaks ES? — tačiau sveikas protas nugalėjo.

Deja, JAV šią vasarą paradoksaliai tapo neįkainojama Rusijos pagalbininke. Didžiausiu išbandymu Lietuvos tarptautinei politikai šiandien yra ne vizos Kaliningrado gyventojams, bet JAV apsišumdymas su partneriais Europoje. Jungtinės Valstijos praktiškai paskelbė ultimatumą narystės NATO siekiančioms valstybėms pasirašyti specialią sutartį dėl to, kad šios jokiomis sąlygomis neišduos JAV piliečių minėtai institucijai. Didžiosios Europos valstybės savo ruožtu nedviprasmiškai užsiminė, kad tokio pobūdžio sutartis su JAV kandidatams į ES gali tapti neįveikiama kliūtimi narystei. Galima suprasti JAV nuoskaudą, kad ji yra paversta tarptautine policininke, priversta vykdyti demokratijos gelbėjimo operacijas įvairiose pasaulio vietovėse, o vietoj pelnytų pagarbos sulaukia Europos biurokratų priekaištų dėl esą viršytų įgaliojimų. Kita vertus, skeptiškai vienvaldį JAV vyrvimą pasaulyje vertinančioms Europos valstybėms JAV siekis įgyti „neliečiamy-

bės“ statusą nėra priimtinas. Visgi telieka apgailestauti, kad savo nuoskauda JAV išlieja ant valstybių, kurios šiandien rūpinasi ne tiek globaliniais projektais, kiek savo kiemo apsaivalymu nuo komunizmo užkrato. Susidaro paradoksalinė situacija, kai pešantis dviem galybėms, reguliariai apkmėčiuojami tie, kurie mokosi demokratijos iš šių galybių pavyzdžio.

JAV ir ES susidūrimas taip pat susijęs su praradimu. Atrodo, žlunga iliuzija, kad įsijungimas į demokratinį ir laisvą pasaulį bus sklandus ir skaidrus. Jei dar visai neseniai atrodė akivaizdu, kad Lietuvos stojimas į NATO ir ES tėra tik laiko klausimas, tai šiandien būtina pridėti išlygą — jei tik įtampa tarp ES ir NATO nepasieks kritinės ribos, jei tik įvairūs politiniai žaidimai neprives prie šių tarptautinių galybių sukarikatūrinimo. Lietuva kol kas neišsako oficialios pozicijos JAV ir ES „susišumdymo“ atžvilgiu. Tylėti kol kas naudinga. Tylėti ir viltis, kad neteks griežtai rinktis: ES ar NATO?

Aišku, būtų klaidinga dabartinėje Lietuvoje matyti vien praradimų ženklus. Pasiekimai ir praradimai visuomet žengia koja kojon. Nevalia nepaminti vasarą paskelbtų ekonomistų optimistinių komentarų apie tai, kad Lietuvos ūkis išgyvena kilimo laikotarpį. Tačiau jei ūkio atsigavimą galima prognozuoti, tai dauguma vasaros praradimų užgruvo labai netikėtai. Gal dėl to jie šiandien ir atrodo tokie skaudūs. Vis tikiu, kad kiekviena krizė, jei tik atrasime savyje jėgų ją įveikti, sustiprina ir užgrūdina valstybę. Labai norėtusi, kad šių metų ruduo taptų ne tarpusavio kaltinimų ir niurzgėjimo, bet susitelkimo ir nuoseklaus darbo metas.

*** Lietuvos ambasados Rusijoje antrasis sekretorius** ekonomikos klausimams Andrius Kalindra sakė, kad Rusijoje pastebimas ekonominių plėtros stabtelėjimas, o tarp investuotojų atsiranda pesimizmo gaidelė. Tačiau, pasak jo, ambasada nežino nė vieno atvejo, kad Lietuvos verslininkai paskutiniu metu būtų nukentę šioje rinkoje.

*** Per 3 metus Kauno regiono turizmo informacijos centre** apsilankė daugiau nei 40,000 užsieniečių. Ypač didelį jų antplūdį juntamas šiomis dienomis. Pasak centro direktoriaus Sigito Sidaravičiaus, kartais per dieną užsuka net apie 100 miesto svečių. Jau baigiamas išdalyti prieš keletą mėnesių 20,000 egzempliorių tiražu išleistas katalogas „Kaunas 2002“.

(KD, ELta)

JAV nori kariauti, bet neranda sąjungininkų

Pastarosiomis savaitėmis iš Vašingtono nuolat girdime tvirtinimą: „Mes turime labai svarbių įrodymų, kad Irakas gamina (jau pasigaminęs, gali pasigaminti) masinio naikinimo ginklus, todėl reikia smogti dabar — rytoj bus per vėlu...“ Deja, kol kas tie „įrodymai“ laikomi paslaptimi (o gal tik vaizduotėje?) ir kažkodėl stebimasi, kad karo tikimybą nenoriai užsidega nei savoji valstybė, nei užsienio sąjungininkai.

Nėra abejonės, kad su Irako diktatoriumi „obuoliauti būtų pavojinga“. Į artimą draugystę, atrodo, ryžosi sueti tik Rusijos prezidentas, pasirošęs net veto teisę Jungtinėse Tautose panaudoti, kad nenukentėtų jo sutartys su Iraku (čia nulemia nebe principai, o rubliai). Antra vertus, pasigirsta keistų išvedžiojimų ir šiame krašte: karas Irake, tiesa, atneštų valstybei daug nuostolių, bet nemažai ir naudos — atsirasit daugiau darbų, o per tai ir pelno, ypač karo pramonė...

Siaubingoji rugsėjo 11-osios sukaiktis jau čia pat. Staiga visi kiti reikalai, visos temos, rūpestiai pastumti į antrinį planą — kiekvienas politikas, aktorius, visuomenės veikėjas ir apskritai bet kuris, norintis pasigarsinti, asmuo nori būtinai išreikšti išpuolius, kuriuos išgyvena pirmosios teroristų išpuolių New Yorke ir Vašingtone sukaikties progą. Vien tik Vašingtonas tebegieda tą patį priegiesmį: reikia „sutvarkyti Saddam Hussein“. Kur dingio Osama bin Laden? Niekas jo taip ir nepagavo. Kodėl nebesirūpinama, kad „al Qaida“ teroristai, išvaikyti iš Afganistano, įsitaisę kituose kraštuose, planuoja naujus išpuolius? Argi be reikalo nuolatiniai perspėjimai Amerikos gyventojams: būkite budrus, nes laukia dar baisesnės įvykiai, kaip pernai rugsėjo 11?

Ar tikrai Hussein taip pavojingas Amerikai, o gal labiau... Izraeliui? Ar gali būti, kad „Vašingtono solidumas žydų tautai“ jau peržengė sveiko galvojo slenkstį? Izraelio vadovas giriasi, kad Vašingtonas žadėjęs perspėti prieš karo su Iraku pradžią: tuo būdu Izraelis galės pasirošti galimais puolimams (pasirodo, kad jis buvo perspėtas ir prieš neseniai įvykusius Irako bombardavimus, kurių metu, bent taip Saddam Hussein tvirtina, žuvo daug civilių gyventojų.)

Tokie spėliojimai pasigirsta iš musulmonų vadų ir ypač juo labiau kelia nerimą, kad už musulmoniško Irako rikiuojasi Arabų pasaulio kraštai, kurie tokiomis prielaidomis tiki. Šiuo atveju nelabai svarbu, ar tokios galimybės yra, ar tai tik neapykantos Amerikai — ir Izraeliui — išsaukta mąstysena, bet į ją ranka numoti yra nelogiška.

Kita vertus, reikia atsižvelgti ir į Europos spyrinimąsi. Amerika ne kartą ir ne du ejo Europai į pagalbą, kai tos pagalbos būtinai reikėjo. Galejo, pvz., Antrojo pasaulinio karo metu Vašingtonas sakyti: ne mūsų kaulės, ne mūsų pupos — jūsų karas, tai ir kariaukite... O kiek amerikiečių karių galvas paguldė anapus Atlanto, kiek po karo reikėjo milijardų dolerių, kad sugriautoji Europa vėl atsistotų ant kojų! Europiečiai dabar elgiasi, kaip naudoję glėbų dovanomis ir palankumui, ilgainiui nenori su jais jokių reikalų turėti. Išskyrus Didžiąją Britaniją, kuri visuomet buvo „kolonijoms“ palanki ir dabar pasiryžusi tapti sąjungininke: jei Amerika kariaus su Iraku, britai prisidės.

Bet kaip su tais „įrodytais“, kuriais Vašingtonas nori paremti karą su Iraku? Ar tikrai jų yra? Dėl ko tas nenoras pasidalinti informacija, kuri nuramintų ne tik savo valstybės gyventojus, bet bematant surastų patikimų sąjungininkų Europoje, galbūt net Arabų pasaulyje? Juk ne visi musulmonai yra teroristai, ne visi nori sunaikinti Ameriką! O gal jokių tikrų įrodymų nėra?

Iš praskriejančio satelito pastebėti kažkokie nauji pastatai (nejaugų Irakas negali atstatyti Persų įlankos karo metu subombarduotų pastatų), ar sulaukta aliuminių vamzdžių siunta jau reikiška, kad visa tai skirta branduolinių, cheminių, ar biologinių ginklų gamybai. (Visgi galima prileisti, žinant Saddam Hussein neapykantą Vašingtonui, kad ne „samagoną varyti“ per tuos vamzdžius žadama.) Bet dėl ko dar kartą nepasiūsti JT inspektorių ir iš arti nepamatyti, kas gi ten statoma?

Prez. George W. Bush populiarumas savoje tautoje sparčiai krenta. Jo arogantiška laikysena ir nesibaigiantys aiškinimai, kad visos pasaulio problemos pranyks, jeigu Saddam Hussein bus pašalintas, darosi tikrai visiems pavojinga.

AUTOMOBILIŲ PER KURŠIŲ NERIJĄ (1)

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Nr.1

Prieš porą metų rengiau reportažus „Laisvosios Europos“ radijui iš Lietuvos pajūrio ir pamario apie poilsia vietų ir turizmo sąlygas prie Baltijos jūros bei Kuršių marių. Tuomet apkeliauvau visą Lietuvą pajūri — nuo Būtingės iki Nidos, ir dalį pamario — nuo Šilutės iki Ventės rago. Anuomet norėta nuvykti dar ir į Karaliaučiaus kraštą (Kaliningrado srities) gyvenvietės Kuršių nerijoje — Pilkopę (Morskovo), Rasytę (Rybači), Šarkuvą (Lesnoj) ir Krantą (Zelenogradsk) — palyginimui su poilsio bei turizmo sąlygomis Lietuvoje. Aplinkybės sutrukdė ir tada nepavyko įgyvendinti sumanymo aplankyti minėtas Rusijos vietas. Są-

lygos čia apsilankyti susidarė vėliau, tad turėjau progos pratęsti savo pažintį su Baltijos pakrante — ši kartą jau Rusijos teritorijoje.

Rusijoje nebuvau buvęs daugelį metų, tad buvo smalsu patirti ir socialinius pokyčius laikotarpiu, kai ši šalis atsisakė pretenzijų būti „didžioju broliu“ nepriklausomoms Baltijos valstybėms. Dešimtmetis savarankiškos raidos metų išryškino valstybių skirtumus, kurie vis dėlto smarkiai pranoko mano išsivaizdavimus. Dvi dienas praleidęs Kaliningrado srityje, pasijutau tarsi sugrįžęs į istorinę nebūtiną nugrimzdusį laiką, buvusį Sovietų Sąjungai, su visais jos atstumian-

čiais gyvenimo pavidalais: pradedant sudėtingoms valstybinės sienos pravažiavimo procedūromis ir baigiant nykiu urbanistiniu kraštovaizdžiu bei išdaužytomis gatvių grindiniais — tiesioginiais socialinio skurdo ir apsilaidimo liudininkais.

Juodkrantėje — daug svečių

Prieš įvažiuodamas į rusišką Kuršių neriją, porai dienų buvau apsisostęs Juodkrantėje — pasižvalgyti, pasiivaikštinėti naująją marių krantinę, pasigėrėti dailiai sutvarkytais, gražiai prižiūrimais kurorto statiniais, akį glostančia tvarka ir švara, jaukiais restoranais ir lauko kavinėmis. Tikriausiai joks kitas Lietuvos miestelis taip nesuklestėjo nepriklausomybės metais kaip Juodkrantė. Apdairiai panaudotos investici-

cijos į šios nedidelės, nė 1,000 nuolatinių gyventojų neturinčios, gyvenvietės infrastruktūrą iš esmės pakeitė buvusio žvejų kaimelio veidą, kuris dar visai neseniai, atrodė, niekuo ypatingu neišsiskyrė. Šiandien Juodkrantė tikras Lietuvos pasididžiavimas, traukiantis žmones čia ne tik iš Lietuvos, bet ir iš visos Europos.

„Ach, ist das schoen hier! Und das ist ruhig! Herrlich!“ (Kai čia gražu! Ir kaip ramu! Tiesiog puiku! vok.). — džiaugėsi Juodkrantės skulptūrų parke užkalbinta vokiečių šeima. „Ar taip atrodė Juodkrantė ir sovietų laikais“, — klausė svečiai ir labai stebėjosi, kad nuostabus atsinaujinimas — tai pastarojo dešimtmečio permainų pasekmė.

Besišnekučiuojant su poilsiautojais iš Aacheno, aiškėleje sustojo didžiulis vokiečių

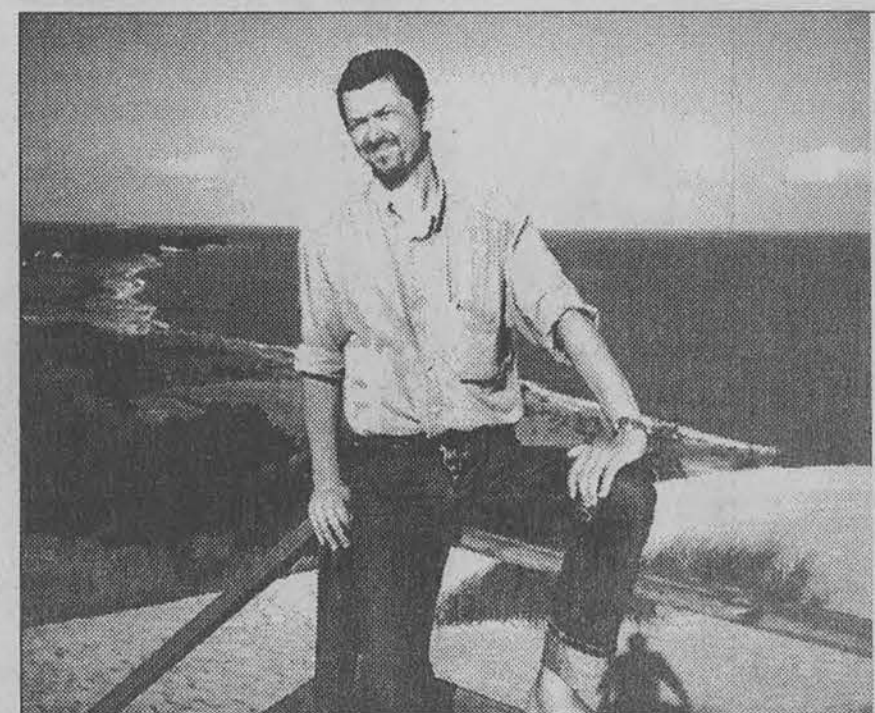
autobusas su priekaba. Keliasdešimt įvairaus amžiaus turistų išlipo iš autobuso, atsidarė priekaba, kiekvienas nusikabino savo dviračius, sėdo ant jų ir nieko nelaukdami išsisklaidė puikiai įrengtais dviračių takais marių pakrantėje. Specializuotos ekskursantų grupės, kaip jau minėtoji su dviračiais, liudija apie turistinių maršrutų patovumą ir krašto, į kurį tokios ekskursijos tampa įmanomomis, patikimumą. Vadinasi, Lietuva tam tikra dalimi jau gali užtikrinti turizmo paslaugų kokybę, kuri tenkina keliautojus iš Vakarų, tad turizmo bendrovėms bei lietuviškajam paslaugų sektoriui atsiveria patikimo ir ilgalaikio bendradarbiavimo perspektyva.

Pasikeitę kurorto veidas Juodkrantė kaip vasarvie-

tė išgarsėjo jau XIX amžiaus pradžioje. Dėl patogių kurortinių sąlygų ir nepaprastai gražios gamtos Juodkrantė visada buvo mieliai lankoma

turistų — dar prieš Antrąjį pasaulinį karą jų priimdavo iki 4,000.

Bus daugiau

Šių straipsnių autorius Vidmantas Valiūšaitis.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

VILNIUJE SKAMBA NAUJI ARKIKATEDROS VARPAI

REGINA ŽUKIENĖ

Birželio 15 d., 12 valandą, Vilniuje suskamba nauji arkikatedros varpai.

Vyresnieji Lietuvos gyventojai gerai prisimenama, kaip kasdien kiekviename Lietuvos mieste ir miestelyje skambėdavo bažnyčių varpai. Jie pradėdavo dieną, kviesdami tikinčiuosius į rytmetines pamaldas, skelbdavo vidurdienį, sekmdieniais — pamaldų pradžią, pranešdavo apie mirusį ar ištikus gaisrui.

Varpų skambesys sklisdavo toli — vasarą jie būdavo girdimi už kelių kilometrų. Varpų skambesys pakylėdavo žmonių širdis aukštyn, primindavo apie mūsų Kūrėją...

Varpas, tai išpūdingas muzikos instrumentas. Priklausomai nuo jo formos, galima išgauti net keliasdešimt skirtingų garsų, todėl patyręs varpininkas vienaip skambindavo, kviesdamas žmones į pamaldas, kitaip — skambindamas už mirusį. Ypač gresmingai varpai skambėdavo, ištikus gaisrui ar kitai didelei nelaimei.

Varpai — lyg simbolinis ryšys tarp žemės ir dangaus. Todėl seniau žmogui mirus, tuoj pat būdavo skubama paprašyti, kad varpininkas paskaibintų „už dušią“.

Varpai, kaip rašoma enciklopedijoje, atsirado Azijoje. Vakarų Europoje tik VI-VIII amžiuje. Senovėje žmonės tikėjo, kad varpų skambesys apsaugo nuo nelaimių, ligų, todėl varpais skambindavo epidemijų metu. Dabar jau ir mokslininkai nustatė, kad varpų sukelto garso bangos naikina mikrobus, gaivina orą, sukuria teigiamą aurą.

Nulieti varpą — tai labai sudėtingas, kruopštus, daug patyrimo reikalaujantis darbas. Todėl varpų liejyklos garbė nuo seno. Maskva ir dabar didžiuojasi rusų lietuvarpų „Car kolokol“ (Varpas caras), kurį Kremliaus sode apžiūrinėja turistai. Tik, deja, šis milžiniškas varpas niekada neskambėjo...

Užėmę miestą, priešai tuoj nukabindavo bažnyčių varpus. Juos panaudodavo armotoms ir jų sviediniams pagaminti. Taip ir Vilniaus katedros varpai ne vieną kartą buvo pagrobti.

Ir Antrojo pasaulinio karo metais Vilniaus arkikatedra neteko savo varpų.

Sovietams okupavus Lietu-

vą, bažnyčioms skambinti varpais uždrausta.

Nutilo ir Kauno Karo muziejaus bokšto varpai. Pirmąjį varpą 1922 m. Karo muziejui padovanojo Amerikos lietuviai. Tai Laisvės varpas, kuris buvo nulietas pagal Filadelfijoje esantį Amerikos laisvės varpą pavyzdį. Šis varpas buvo pašventintas mūsų literatūros klasiko, kanauninko J. Tumo Vaižganto ir pirmą kartą suskambėjo 1922 m. vasario 16 dieną. Vėliau buvo įsigyta daugiau varpų ir jie kasdien 8 valandą skambindavo Lietuvos himną, 12 val. — Č. Sasnausko giesmę „Marija, Marija...“

Režimui po Stalino mirties sušvelnėjus, Kauno muziejaus varpus atgaivino muzikas J. Kuprevičius. Nors buvo senyvo amžiaus, pats užlipdavo stačiais laiptais į aukštą varpinės bokštą ir varpais skambindavo muzikos klasikų kūrinus. Jo koncertų muziejaus sodelyje sulaukė kvapą klausydavo daugybė kauniečių ir miesto svečių. Niekas nelikdavo abejingas, kai sklisdavo nepamirštama „Lietuva brangi...“ melodija. Atrodė, kad maestro rankų liečiami, varpai buvo gyvi.

Buvo norėta kažką panašaus surengti ir Vilniuje. Iš uždarytų Lietuvos bažnyčių ir Vilniaus arkikatedros varpinę buvo suvežta apie 30 varpų. Bandant suderinti jų skambėjimą, varpai buvo frezuojami, gręžiami. Dvyliką valandą iš bokšto sklisdavo, elektronikos pagalba valdomas, varpų skambėjimas, bet tai buvo netikra, negyva muzika. Varpų suderinti nepavyko. Galų gale šie varpai nutilo ir tik bokšto laikrodžio varpas mušdavo valandas.

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, įvyko dar vienas Dievo stebuklas. 1999 m. Vilniuje apsilankė Vokietijos Kelno arkivyskupas kardinolas Joachim Meissneris. Kartu atvažiavo 80 Kelno arkivyskupijos kunigų delegacija. Grįžęs namo 1999 metų gegužės pabaigoje, jis rašė Vilniaus arkivyskupui A. J. Bačkui: „Mielas broli, Jūsų namuose ne kartą buvau maloniai priimtas. Apsilankymo metu pastebėjau, kad Jūsų katedros balso negirdėti lauke. Nepaisant puošnios varpinės, jai trūksta bažnyčios varpų skambesio, Dievo tautos kvietėjo ir ragintojo. Mane nuli-

us, kad Jūs turite varpų, kurie galėtų įkelti Dievo tautos kvietimą ir raginimą.“

„Joachim“, „Casimirus“, „Stanislaus“, „Helena“, „Anna“, „Jurgis Matulaitis“ — varpai jau po krikšto 2002 m. gegužės 25 d. katedros aikštėje Vilniuje.

dino, jog trūksta varpų katedrai, kurioje priespaudos ir persekiojimų dešimtmečiais nebuvo leidžiama švesti šv. Mišių, o dabar ji vėl yra Dievo namai... (...)

Praėjusiais metais atvykęs su kunigų taryba pažadėjau asmeniškai pasirūpinti, kad gaustų katedros varpai. Tai būtų mūsų dovana, kuria norėtume pagerbti Jūsų šalies ir katedros Globėją bei Švč. Mergelės Dievo Motiną Mariją“.

Ir štai kardinolas J. Meissneris dovanoja Vilniaus arkikatedrai šešis naujus suderinto skambesio varpus. Tai Vokietijos tikinčiųjų dovana Lietuvai.

Varpai buvo užsakyti nulieti garsiai Vokietijos varpų liejyklai „Petit und Edelbrock“ Gešero mieste. Šių metų kovo 9 d. varpai buvo liejami. Liejimas pradėtas religinėmis apeigomis, kurias atliko ten nuvykęs Vilniaus vyskupas Juozas Tunaitis.

Varpams nuo seno suteikiami vardai, jie būdavo pakrikštijami.

Varpų išorinė pusė, juos liejant, puošia ornamentais, išliejami herbai ir varpų vardai, taip pat įrašoma įvairūs įrašai. Varpai — brangus muzikos instrumentas, todėl dartinio metu jų išgirti Lietuvos bažnyčioms už savo lėšas beveik neįmanoma. Ir seniau, jei parapija buvo turtinga, jos bažnyčios varpinėje kabodavo keli varpai, jei bažnytelė maža — ji turėdavo vos vieną varpelį.

Į Vilnių prieš šv. Trejybės šventę, gegužės 24 d., buvo atvežti šeši išpūdingi varpai. Jie buvo pastatyti prie arkikatedros varpinės, du didžiausieji šiek tiek aukščiau ant specialaus rėmo pakabinti, kad žmonės galėtų jais pasigrožėti.

Gegužės 25 d., šeštadienį, įvyko varpų palaiminimo šventė, kurioje dalyvavo ir

varpų mecenatas Kelno arkivyskupas kardinolas Joachim Meissneris?

Didžiausias varpas, sveriantis 2,600 kg, kardinolas Joachim Meissnerio gerumui ir donumui įamžinti, pavadintas Joachim vardu. Ant varpo be jo vardo, dar yra įrašas iš kardinolo J. Meissnerio herbo „Spes nostra firma“ (Mūsų viltis tvirta), su inkaro, simbolizuojančio vilties dorybę, ženklą. Ant varpo yra įrašas lotynų kalba, kad varpas skiriamas broliams lietuviams. Ant rasis varpas, sveriantis 1,505 kg, šv. Kazimiero garbei pavadintas „Casimirus“. Ant varpo yra šv. Kazimiero pamėgtos giesmės Mergelės Marijos garbei pirmoji eilutė „Omni dei dic Mariae“ (Kiekvieną dieną skelbk Marijai) ir lelijos ženklas iš kardinolo A. J. Bačkio vyskupiškio herbo. Trečiasis varpas, sveriantis 1,015 kg, pavadintas „Stanislaus“, Vilniaus katedros globėjo šv. Stanislovo vardu ir padarytas įrašas „Zelatus sum pro Deo“ (Dėgu uolumu Dievui). Tai pranašo Elijo žodžiai, kurie tinka ir kankiniui vyskupui Stanislovui. Ženklas — vyskupo mitra ir kankinį simbolizuojanti palmės šakelė. Ketvirtasis varpas, kuris sveria 725 kg, šv. Elenos garbei pavadintas „Helena“. Šv. Elenos statula su kryžium rankoje puošia Vilniaus arkikatedros frontoną. Auksinis kryžius, saulės apšviestas, spindi ir šviečia visam Vilniui. Įrašas ant varpo: „Dominus regnavit a ligno“ (Viešpatas karaliauja nuo kryžiaus) reiškia Kristaus pergalę prieš mirtį ant kryžiaus. Varpas paženklintas kryžiaus ženklu.

Penktasis varpas, sveriantis 644 kg, pavadintas „Anna“ — Švč. Mergelės Marijos Motinos šv. Onos garbei, su įrašu „Gaudeamus in Domino“ (Džiaukimės Viešpatyje), išreiškiančiu džiaugsmą, kad ji pagimdė pasaulio Išganytojo Motiną, kurią simbolizuoja ant varpo ženklas — vainikas su žvaigžde viršuje.

Šeštasis varpas, 464 kg svorio, skirtas palaimintojo Jurgio Matulaitio garbei ir pavadintas „Jurgis Matulaitis“. Ant varpo įrašas iš arkivyskupo J. Matulaitio herbo „Vincemalun in bono“ (Nugalėk blogį gerumu), ženklas — Mergelės Marijos vardas iš palaimintojo herbo. Be to, ant kiekvieno varpo išlietas liejyklos pavadinimas ir liejimo metai: „Petit et fratres Edelbrock fecit anno Domini MMII“.

Į varpų palaiminimo šventę Arkikatedros aikštėje susirinko vilniečiai, atžygiavo ir Krašto apsaugos ministerijos garbės sargybos orkestras. Palaiminimo laukė šeši, ažuolo lapų vainikais papuošti, vario varpai.

16 val. į Arkikatedros aikštę

iš šventovės atėjo iškilminga eiseną. Priekyje kryžius, už jo Kelno arkivyskupas kardinolas J. Meissnerio ir Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas A. J. Bačkis, vyskupas iš Kelno buvęs nuncijus Lietuvoje, Vilniaus metropolijos vyskupai, monsinjoras V. Aliulis, Vilniaus arkikatedros klebonas R. Doveika ir kiti kunigai. Svečiai susėdo prie varpinės specialiai įrengtoje pakylėje. Juos sveikino savo muzika orkestras.

Kardinolas A. J. Bačkis padėkojo Kelno kardinolui Joachimui Meissneriui už didelę dovana visos Lietuvos žmonėms — varpus Vilniaus arkikatedrai ir išreiškė viltį, kad šie dovanoti varpai pažadins mūsų tautą dorensiam, geresniam gyvenimui, savitarpio supratimui, meilei, kad mokėtume, kuo turime, dalintis su kitais.

Ištrauką iš Evangelijos pagal Joną „Dievas taip pamilo pasaulį, kad atidavė net savo vienatinį sūnų...“ perskaitė diakonas. Po to kalbėjęs Kelno arkivyskupas kardinolas J. Meissneris pažymėjo, kad tikėjimas gimsta iš klausymosi. „Pradžioje buvo Žodis...“, todėl Dievas davė žmogui dvi ausis ir tik vieną burną, kad galėtume klausyti Dievo žodžio. Visi pasaulio blogieji pradėjo tuo, kad pavėgė žmonių klausą, nes nebegirdėdami, jis gali būti suviliotas. Komunizmas panaikino varpų skambėjimą, o vietoj jų įvedė radijo taškus... Šiandien palaiminsime varpus, kurie yra Evangelijos skelbimo padėjėjai. Varpai skambėdami kviečia į pamaldas, kviečia garbinti Dievą ir į Dievą pakelti savo širdis... Jei varpų skambesys sklinda virš miesto, jis primena mums Dievo malonę. Garbindamas Dievą, žmogus pakyla virš savęs, pranoksta save. Malda padaro žmogų dideliu.

„Varpų skambesys lydi mus visą gyvenimą ir tikintys žmonės varpus myli kaip gerus draugus. Kelno katedra turi vienus didžiausių ir skambesius varpų pasaulyje. Buvo liūdna žinoti, kad mūsų šventovė neturi varpų. Padovanoti jums varpus man patarė buvęs Lietuvoje nuncijus. Šiandien mes kartu atvažiavome varpų palaiminti.“

Su dideliu džiaugsmu perduodu šiuos varpus, kuriuos nuliejo garsi pasaulyje varpų liejykla, kad varpai sustiprintų jūsų sielas. Šie varpai dabar priklauso jums ir jus — jiems. Jie lydės daug Lietuvos gyventojų kartų per visą gyvenimą ir į dangiškąją amžinybę.

Tegul varpų skambesys drąsina jus bendram solidarumui. Pasirūpinkite, kad niekada negrįžtų tokia tvarka, kai varpai nukabinami ar sudaužomi, kad jų balso niekas negir

• SKELBIMAI •

SIŪLO DARBĄ

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Chicago and Milwaukee area. Tel. 800-820-6155.

Reikalingi darbuotojai paroduotuvų valymui TN ir IN valstijose. Pagėdautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

Reikalingi langų plovėjai. Renkame 50 grupių, po 1, 2 ar 3 asmenis (vyrai ir moterys). Turite turėti savo automobilį ir susikalbėti angliskai. Darbas nuo pirmadienio iki šeštadienio. Atlyginimas \$80-\$150 į dieną. Atlyginama kiekviena diena. Atvažiokite šią dieną, pradėkite dirbti rytoj. **Blue Sky Window Cleaning, Inc.** 2752 Maple Ave, Downers Grove, IL 60515. 1/2 mylios į rytus nuo 355 greitkelio, Maple ir Walnut gatvių kampe. Tel. 630-515-8706.

Įdarbinimo biuras siūlo darbą amerikiečių šeimose su gyvenimu.

Geras atlyginimas. Būtinai anglų kalbos žinojimas. 2921 N. Milwaukee. Tel. 773-278-0660.

Ieškoma auklė/ūkvedė Lake Forest rajone. Skambinti tel. 847-295-0405, po 6 v.v.

SIŪLO IŠNUOMOTI

Išnuomojamas gražus 2 miegamųjų butas vyresnio amžiaus žmonėms į vakarus nuo Marquette Parko. Tel. 708-656-6599.

PASLAUGOS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBES DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukstė S. Kane kalba lietuviškai. **FRANK ZAPOLIS** 3208 1/2 West 95th Street Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI-PATAISYMAI. Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. 773-779-3313 **KLAUDIJUS PUMPUTIS**

Liaudies medicinos gydytojas OLEH CHEREDNYK. Diagnostika ir gydymas liaudies medicinos metodais. Tel. 847-635-0353; 847-507-4074 (mob.)

TAISOMĖ SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS. H. DECKYS TEL. 773-585-6624.

dėtų.

Kardinolas A. J. Bačkis sukalbėjo palaiminimo maldą. Katedros Jaunimo choras gieda padėkos giesmę, o abu kardinolai varpus laimina, šlaks-to juos šventu vandeniu, smilko smilkalais, patepa šventu aliejumi.

Vilniaus vicemeras Vytas Mačiulis dėkojo kardinolui J. Meissneriui už dovana ir išreiškė ištikinimą, kad varpų garsai pakvies vilniečius geriamis darbams, didesniais tikėjimu, darbuotis savo tautos ir žmonių labui, vienybei ir meilei.

Vilniaus arkikatedros klebonas R. Doveika dėkojo kardinolui J. Meissneriui už dovana ir įteikė jam simbolinį medinį lietuvišką laimės paukštį. Svečiai buvo apdovanoti gėlėmis, grojo orkestras, Vilniaus arkikatedros mergaičių choras giedojo himną „Šventas, šventas Viešpats, galybių

ŠILUVOS ATLIDAI

Kaip ir kasmet, rugėjo pradžioje ypač daug dėmesio skiriame mūsų arkivyskupijos pagrindinei šventovei Šiluvoje ir svarbiausiajai jos šventei — Švč. Mergelės Marijos Gimimo (Šilinės) atlidams. Atlaidai prasidėjo sekmdienį, rugėjo 1-ąją, eisenomis iš Lytuvėnų į Raseinių, nuo Duų ysos slėnio. Pagrindinė atlidų diena — rugėjo 8-oji. Tadien melbės už Lietuvos šeimų ateitį ir pagarbą žmogaus gyvybei, 12 val. šv. Mišias tiesiogiai transliavo LRT.

Šiluvos atlidų intencijos išdėstytos taip, kad atspindėtų Dievo tautos rūpesčius ir pirmumus, ir ką šiandien turėtume atkreipti didžiausią dėmesį, kur labiausiai reikia mūsų tikėjimo, meilės, jautrumo ir atsidavimo Mergelės Marijos — Vilties Motinos — motiniškajai globai. Į Šiluvos atlaidus susirinksime dėkoti ir prašyti. Dekosime už tai, kas mums duodama ir ko taip dažnai neįvertiname, menkai teišnaudojame, kad parodytume meilę, gerumą ir ištikimybę Dievui bei žmonėms. Prašysime Viešpaties Jėzaus ir Jo bei

Dievas... Šventės pabaigoje vilniečius linksmino Vilniaus folkloro ansamblis „Ula“.

29-ą gegužės, pasitelkus galingą techniką, varpai buvo iškelti į varpinės bokštą. Atvykusi iš Vokietijos, specialistų grupė suderino varpus, įrengė elektroninį jų valdymą ir štai birželio 15 dieną, 12 valandą, pirmą kartą varpai suskambėjo. Katedros klebonas R. Doveika susirinkusiems vilniečiams pranešė, kad varpai kiekvieną dieną skambės rytais 7 val. 30 min., vidurdienį jie skambės už mirusius, 17 val. kvies vakaro pamaldoms, o 20 val. vakaro varpų skambesys skirtas Švč. Mergelės Marijos garbei. Sekmdieniais varpai skambės pusvalandį prieš pamaldas. Paprastomis dienomis bus skambinama dviem varpais, iškilmingų švenčių dienomis skambės visi šeši varpai.

mūsų Motinos Marijos vilties, pasitikėjimo ir meilės kasdienybėje, į kurią sugrįšime bendros maldos sustiprinti ir paguosti.

Tikimasi, kad Šiluva šiais metais sulauks daug gausiosio būrio maldininkų. Kauno arkivyskupijos pastoracijos programos projekte yra išsakyta mintis, jog arkivyskupija turi rūpintis, kad (Šiluva) iš kaimo parapijos taptų tvirtu dvasiniu centru, kur tikintieji galėtų ne tik atlaidų metu patirti dangaus teikiamą dvasinę atgaivą. Todėl šiemet pradedamas čia statyti Šiluvos dvasinis centras — rugėjo 5 d., po 12 val. šv. Mišių buvo šventinamas kertinis akmuo.

Platesnę informaciją apie patią Šiluvą, Švč. Mergelės Marijos apsišventinimą, stebuklingąjį paveikslą, baziliką bei koplyčią, atlaidų istoriją rasite internete: http://www.lcn.lt/paveldas2000/relig/all/b_1_1.htm; išsami šių metų Šiluvos atlaidų programa taip pat internete: <http://Kaunas.lcn.lt.siluva2002/>

Darius Chnaitauskas

Kardinolas Joachim Meissner (kairėje) ir Audrys J. Bačkis po varpų palaiminimo apeigų stovi prie katedros

Trumpai apie viską

(Naudojantis „Lietuvos ryto“ (LR), „Lietuvos žinių“ (LŽ), „Respublikos“ (R), „Kauno dienos“ (KD), „Klaipėdos“ (K) dienraščiu, BNS ir Elta informacijomis)

* **Valstybės vadovas Valdas Adamkus** rengiasi rinkimų kampanijai. Jau paskirta jo rinkimų štabo vadovė. Ja tapo visuomenėje mažai žinoma meno projektų vadybininkė Ona Volungevičiūtė. Prezidento atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė sakė, kad V. Adamkus jau nemažai metų pažįsta O. Volungevičiūtę. Ji buvo aktyvi Sąjūdžio veikėja, dirbo jo sekretoriato,

vėliau Aukščiausiojoje Taryboje — Atkuriamajame Seime. O. Volungevičiūtė Kanadoje yra baigusi meno vadybą. Pastaruoju metu ji Lietuvoje užsiėmė videodokumentika. Kaip pati sako, yra „laisva menininkė“.

* **Kandidatas į prezidentus, Liberalų demokratų partijos pirmininkas Rolandas Paksas** mano, kad reikia skelbti tarptautinį patikri-

nimą ir sutarti su JAV bendrove „Williams“ pripažinti tarptautiniu nusikaltimu. R. Paksas sakė kreipėsis į Generalinę prokuratūrą, kad JAV bendrovei būtų iškelta baudžiamoji byla už tyčia padarytą žalą Lietuvos valstybei.

* **Vilniaus prokuratūra tiria arabišką pėdsaką** branduolinio kuro kasetės vagystės byloje. 270 kg sverianti kasetė su 126.8 kg branduolinio kuro iš Ignalinos atominės elektrinės buvo pavogta prieš 10 metų. Dabar jau beveik neabejojama, kad užsakymas pavogti kasetę per tarpininkus atėjo iš vienos Artimųjų Rytų valstybės. Tai patvirtina ir arabiški rašmenys, išlikę ant vieno dokumento.

* **Rudenį Kauno miesto savivaldybės tarybai** bus pateiktas pasiūlymas nustatyti įkainius maršrutiniams mikroautobusams. Spėjama, kad vietoj 1 lito už važiavimą teks mokėti 1.5 arba 2 litus.

* **Pirmadienį Palangoje apvogtas gintaro muziejus.** Pirminiais duomenimis, iš muziejaus pavogtas vienas vertingiausių jo eksponatų — 3.698 kilogramo sveriantis apvalios formos gelsvos spalvos gintaro luitas, vadinamas Saulės akmeniu. Šis akmuo yra trečias pagal svorį Europoje. Didesni už šį gintaro luitai yra saugomi Vokietijoje ir Karaliaučiuje. Salėje iš viso buvo 14 gintaro luitų, tačiau vagys kitų nelietė. Pasak policijos, sprukdami vagys medgaliais, ištemptais lynais ir ant grindinio ištiesta spygliuota juosta užtvėrė abu įvažiavimus į muziejų, o muziejus tarnybinių patalpų durų rankenas apvyniojo viela, kad viduje esantiems darbuotojams nepavyktų jų atsiklaidyti.

(BNS)

* **Prezidentas Valdas Adamkus** prašo Seimo pritariti Lietuvos karių dalyvavimui taikos palaikymo bei antiteroristinėje misijoje Afganistane. V. Adamkus Seimui pateiktame nutarimo dėl Lietuvos karių dalyvavimo tarptautinėje operacijoje „Tvirta taika“ Centrinės ir Pietų Azijos regione projekte siūloma siųsti iki 40 Lietuvos specialiųjų pajėgų karių iki 6 mėnesių laikotarpiui nuo pasirengimo misijai pabaigos. (BNS).

Lietuvos prezidentas pradėjo darbo vizitą JAV

Atkelta iš 1 psl.
turės pradėti stojimo derybas, toliau įgyvendinti Narystės veiksmų planą ir derinti savo veiksmus, kad būtų užtikrintas sklandus stojimo dokumentų ratifikavimo procesas“, sakė V. Adamkus.

Po pietų prezidentas iškėlė valstybinius apdovanojimus Akademinio skautų sąjūdžio Vydūno fondo valdybos pirmininkui Vytautui Mikunui už nuopelnus Lietuvai bei buvusiam ilgamečiui Čikagos Kristijono Donelaičio lituanistinių mokyklų direktoriui ir moky-

Mažėjančios kainos gali neigiamai paveikti ekonomiką

Atkelta iš 1 psl.

kainos sumažėjo 1.5 proc., o metinė defliacija (rugsėjo mėnesio palyginus su 2001 metų rugsėčiu) buvo 1.1 procento. Rugsėjis buvo jau septintas mėnuo, kai Lietuvoje nedidėja vartotojų kainos.

G. Nausėda mano, kad defliaciją rugsėjį, kaip ir anksčiau šiais metais, pirmiausia lėmė brangus litas JAV dolerio atžvilgiu ir mažmeninių

* **Spėjama, jog šiemet vidutinis metinis jaunimo nedarbo lygis Lietuvoje** bus daug aukštesnis nei kitų amžiaus grupių. Dabar jis siekia 13.5 proc., bet netrukus darbo rinką papildys per 42,000 aukštųjų, aukštesniųjų ir profesinių mokyklų absolventų, i teritorines darbo biržas kreipsis nemaža dalis bendrojo lavinimo mokyklų abiturientų, kurie neįstojo į aukštąsias mokyklas ar nepanoro toliau mokytis.

(R, Elta)

Pranešame, kad

A. † A. ANTANAS GRĖBLIAUSKAS

mirė 2002 m. rugsėjo 4 d. sulaukęs 89 metų.
Gyveno St. Pete Beach, FL.
Gimė Lietuvoje, Salako mieste, Zarasų apskrityje.
Amerikoje išgyveno 36 metus.
Nuliūdę liko: draugai ir pažįstami.

Antanas Vitkauskas

IEŠKO GIMINIŲ

* **I jus kreipiasi Kučinskų šeima**, kuri yra kilusi iš Marijampolės apskrities, Vidgirių kaimo. Likimas buvo gailėstingas ir neleidė, kad gausi giminė pasklistų po platų pasaulį. Gyvenome netoli savo tėviškes, o Lietuvai atgavus nepriklausomybę, atgavom ir tėviškes žemes. Tačiau mūsų giminėje yra vienas žmogus, apie kurį nieko nežinome. Galbūt jūs, mieli tautiečiai, perskaite šią istoriją, galėsite pasidalinti savo prisiminimais? Petras Kučinskas, Baltraus sūnus, gimė ir augo Vidgirių kaime, Marijampolės apskrityje. Jų vienišas nuo Marijampolės buvo už 15 kilometrų. Apie 1907 metus jis su draugais išvažiavo dirbti į Ameriką, į anglių kasyklas. Namie paliko tėvą Baltrų Kučinską, žmoną Ievą ir tris vaikus — Petrą, Oną ir Magdaleoną. Tuo metu Petriui Kučinskui galėjo būti maždaug 35-40 metų. Gyvendamas Amerikoje, laiškų parašė nedaug. Dėl nežinomų priežasčių į Lietuvą neparvažiavo. Apie 1936 metus jo sūnus Petras, norėdamas persirašyti žemę, paprašė

parsiųsti nuosavybės dokumentus. Dokumentus parsinešęs, parašė laišką ir atsiuntė savo fotografiją. Kitoje pusėje tik užrašė — Petras Kučinskas. Tai buvo paskutinis jo atsiųstas laiškas. Netrukus prasiėjo karas, Lietuva atsidūrė už geležinės uždangos ir jokia informacija iš užsienio šeimos nepasiekė. Karo metais dingę vokus su adresu ir niekas jo neatšiemena. Tik po daugelio metų vaikus ir anūkus pasiekė kalbos, kad Petras Kučinskas mirė prieglaudoje, kad galbūt turėjo šeimą. Bet tai tik kalbos, jokių faktų. Jo sūnus Petras Lietuvoje, sukūręs šeimą, užaugino septynis vaikus. Prabėgo daug metų nuo tų dienų, kai Petras Kučinskas paliko Lietuvą. Tačiau tikimės, kad atsiras jaunesnės kartos žmonių, kurių tėvai ar seneliai pažinojo Petrą Kučinską arba bent žino, kur yra jo amžino poilsio vieta. Iš visos širdies būsimie dekingi visiems, kurie atsiliepi į mūsų prašymą. Rašykite P. Kučinsko anūkei Marytei Kučinskai-čiai, Alyvų g. 4, Marijampolė, Lietuva; tel/fax 3704352128, 3704358019.

Lietuvos mobiliojo ryšio rinkos bendrovė „Omnitel“ kuria naują prekybos tinklą „Simas“, kuris turėtų bendrovės paslaugas ir mobilių ryšių padaryti prieinamą dar platesniam vartotojų ratui, o ypač kaimo gyventojams. Iki metų pabaigos „Simas“ prekybos taisyklės jau veiks visuose Lietuvos rajonų centruose — numatyta atidaryti 40 naujų prekybos vietų. Naujasis prekybos tinklas turės atskirą prekės ženklą, savo įvaizdį — linksma vaikina Simą, simboliką ir net dainą.

Nuotr.: „Omnitel“ bendrovės viceprezidentas Šarūnas Kliokys ir naujojo prekybos tinklo įvaizdis — Simas. Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

LITUANISTINIAI KURSAI PASAULIO LIETUVIUS SUBÜRĖ Į ŠEIMĄ

Birželio 17-26 d. vyko Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės surengti vasaros kursai lituanistinių mokyklų (neformaliojo ugdymo įstaigų, kuriose sudaromos galimybės sentis lietuvių kalbos, etnokultūros, istorijos žinių) pedagogams.

Viena šeima

Tokius mokymo kursus Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas kartu su Vilniaus universiteto Lituanistinių studijų katedra rengia nuo 1998-uju. Jie vykdomi pagal užsienio lietuvių bendruomenių kultūros ir švietimo rėmimo programą.

Kursuose neapsiribojama vien mokslais. Kultūrinė programa, neformaliu bendravimu organizatoriai siekia, kad iš įvairių šalių atvykę įvairaus amžiaus ir profesijų (lituanistinių mokyklų mokytojai jie dažniausiai dirba laisvalaikio) žmonės pasijustų esą namuose. Lietuvių puoselėtojams buvo surengtos ekskursijos po Vilniaus senamiestį, į Prezidentūrą, nacionalinį muziejų, arkikatedrą. Kernavėje jie lankėsi istorijos ir archeologijos muziejuje, seniausioje šalies bažnyčioje, sutiko Jonines. Kaip teigė patys kursų dalyviai, daugiau nei savaitei Urugvajaus, Norvegijos, Rusijos, Ukrainos, Latvijos, Estijos lietuviai tapo didele šeima, kurios tėvu įvardytas Departamento užsienio lietuvių skyriaus vyriausiasis specialistas Alfonsas Kairys, motina — vasaros kursų vadovė, Vilniaus universiteto Lituanistinių studijų katedros dėstytoja Joana Pribišauskaitė. Kartu jie pravedė bene didžiausio populiarumo susilaukusią kalbos kultūros paskaitą.

Vėliau J. Pribišauskaitė pasakojo apie kalbinės veiklos

rūšių derinimą, kaip mokyti, kad būtų geriau įsisavinami klausomi ir skaitomi tekstai. Docentė dr. Bronė Stundzienė supažindino lituanistinių mokyklų pedagogus su lietuvių tradicijomis, papročiais, dainuojamąja tautosaka. Docentė dr. Meilutė Ramonienė dėstė, kaip reikėtų sudaryti mokymo programas, aiškino apie modernių mokymo priemonių taikymą. Virginija Stumbrienė suteikė patarimų kaip mokyti iš vadovėlio „Nė dienos be lietuvių kalbos“, kaip skatinti kalbėti lietuviškai, Dr. Loreta Vilkienė — kaip turtinti žodyną, o Aušra Valanciuskienė išdėstė lietuvių rašybos ugdymo metodiką.

Į namus lituanistinių mokyklų mokytojai išsivežė ne tik žinias, bet ir nemažai departamento dovanotų naujų mokymo priemonių: vadovėlių, vaizdo kasetių. „Išdalyje Jums ne žuvis, o meškeres joms gaudyti — suteikėme žinių, kurias galėsite panaudoti mokydami tautiečius“, — per kursų apibendrinimą išeivijos pedagogams sakė J. Pribišauskaitė.

Nuo Urugvajaus iki Vladivostoko

Lituanistinės mokyklos, kuriose pasaulyje mokosi daugiau nei penki tūkstančiai žmonių, yra vienas pagrindinių lietuvių ugdymo šaltinių išeivijoje. Norėdamas iš arčiau susipažinti su jose dirbanciais mokytojais, įsigilinti į jų problemas, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas pakvietė kursų dalyvius diskusijai.

Per atvirą ir nuoširdų pokalbį atsiskleidė įdomių dalykų. Romėna Paulauskaitė-Hagen žemaičiavo lyg būtų atvykusi iš Telšių, o ne iš Oslo (Norvegija).

Kaliningrado 47-ojo vaikų

darželio lietuvių grupės mokytoja Vida Makukina pasakojo, kad mūsų kalbos pamokomis vis labiau domisi ne vien ten gyvenantys tautiečiai, bet ir rusai, kurie į Lietuvą žvelgia kaip į perspektyvią bendravimo valstybę.

Iš Tolimųjų Rytų atvykęs Albinas Žalandauskas pasigundė, kad Vladivostoke gyventi brangiau nei Maskvoje, tačiau pasidžiaugė, kad miesto lietuvių bendruomenė labai vieninga ir aktyvi. Miesto valdžia jos atžvilgiu labai geranoriška, lietuviams atviros vietinės valstybinės televizijos durys.

Bene daugiausiai dėmesio sulaukė viešnia iš Urugvajaus — Montevideo lituanistinės mokyklos pedagogė Marisa Leonavičienė. Ji ne tik dalyvavo vasaros kursuose, bet ir puikiai išlaikė sudėtingą egzaminą trečiajai Valstybinės kalbos mokėjimo kategorijai įgyti. Departamento atstovų ji paprašė į Urugvajų bent pusmečiui atsiųsti puikiai mokantį lietuvių kalbą, liaudies dainas ir šokius išmanantį žmogų. Šalies lietuvių bendruomenė pasiryžusi suteikti jam pastogę ir maitinimą. Departamento luktų tokio savanorio, kuris Pietų Amerikoje (ne vien Urugvajuje, bet ir, pavyzdžiui, Brazilijoje, Argentinoje), galėtų praleisti kelis mėnesius (galbūt — pusmetį), apmokėtų jam lėktuvo bilietą pirmyn ir atgal.

Vidas Žiaunys iš Taškento papasakojo apie Uzbekijos lietuvių ritualą: susirinkę į sekmadieninę mokyklą apie valandą mokosi, po to — iš pialų geria arbatą. Ir taip — iki gilių nakties. V. Žiaunys gyvena Uzbekijoje jau apie 30 metų, tačiau dukterį išleido mokytis į Vilnių esančią „Lietuvių namų“ mokyklą.

Viena didžiausių Uzbekijos

lietuvių problemų — jie neturi nuosavų patalpų mokyklai, o už nuomojamą plotą tenka mokėti vieną vidutinį mėnesinį atlyginimą — apie 20 JAV dolerių. Galbūt mums Lietuvoje ši suma neatrodo didelė, tačiau Vidas aiškino, jog tokių pinigų uzbekams pakanka, kad mėnesį „nebadautų“.

Lituanistinis švietimas

Kad Lietuvių Bendruomenės neturi nuosavų patalpų ir trūksta mokymo priemonių guodėsi daugelis lituanistinių mokyklų mokytojų. Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui šios problemos žinomos ir stengiamasi padėti.

Pavyzdžiui, birželio pradžioje departamentas su Ukrainos valstybiniu tautinių reikalų ir migracijos komitetu pasirašė protokolą. Ukrainiečiai pažadėjo lengvatine tvarka suteikti patalpas lietuvių bendrijoms (kurių iki tol pastarosios neturėjo), o nuo kitų mokslo metų — mokėti algas lituanistinių mokyklų mokytojams (iki šiol įstatymo nustatyta tvarka tą darė departamentas).

Vasaros mokymo kursai nebuvo vienintelis šių metų Tautinių mažumų ir išeivijos departamento renginys lituanistinių mokyklų mokytojams.

Gegužės pabaigoje departamentas Rygoje jiems surengė konferenciją „Tautiško ugdymas multikultūrinėje visuomenėje“. Į ją susirinko užsienio lietuvių bendrojo lavinimo mokyklų vadovai ir mokytojai iš Latvijos, Lenkijos, Baltarusijos, Rusijos, Vokietijos. Konferencija vyko Rygos lietuvių vidurinėje mokykloje, kuri persikėlė į naujai įrengtas patalpas (departamentas remontui skyrė per milijoną litų). Užsienio lietuvių ugdymo įstaigų pedagogų seminarai jau yra vykę Vilniuje, Vasario

16-osios gimnazijoje (Vokietija), Įsrutyje (Černiachovskas, Kaliningrado sritis, Rusijos Federacija), bet pirmą kartą tokio pobūdžio renginyje apsilankė Lietuvos ministras pirmininkas. Jis diskutavo su lietuviškų mokyklų vadovais ir pedagogais, išklaušė jų pageidavimus, perskaitė pranešimą.

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Informacijos analizės grupė

Giedrius Šniukas

Valdas Pištys ir Daumantas Matulis darbo konferencijoje Dainavoje.

A STAR ALLIANCE MEMBER

Chicago

Oslo Stockholm
Copenhagen

Vilnius

How easy is it to get from Chicago to Vilnius?
As easy as SAS.

From Chicago we offer daily service to Vilnius with a hassle free connection through our Copenhagen Airport. And when returning, you can enjoy same day travel via Copenhagen back to Chicago.

Find out just how easy we can make your next trip to Vilnius. And remember, when you travel with SAS, you can earn mileage credit with United's Mileage Plus® or SAS' EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and schedules contact your Travel Agent or SAS at 800-221-2350. Or visit us at www.scandinavian.net

SAS
Scandinavian Airlines

It's Scandinavian

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugas“ ruošia pokylį, ar ateisite? Tai jokia naujiena, nes pokylis — vienas tradicinių metinių „Draugo“ renginių, tik šįmet perkeliamas į kitą salę: tiek pat gražią, puošnią ir patogią — „Sabre Room“. Pasikvietėme ir idomų, pagarbos nusipelnusių svečių — prof. Vytautą Landsbergį. Nejaugi dar su juo reikėtų supažindinti? Prisiminime jį, kaip Aukščiausiosios Tarybos pirmininką, Seimo pirmininką, muziką, svarių knygų autorių... Nepaisant, kad tėvynėje jis dažnai mėginamas suniekinėti, užsienio lietuviams tai visgi labai šviešus patriotizmo ir lietuviybės švyturys. Užsisakykite bilietus ar stalus „Draugo“ administracijoje, dalyvaukite pokylėje, parodykite pagarbą prof. Landsbergiui!

„Dainavos“ ansamblio naujo sezono pirmoji repetitija įvyks rugsėjo 10 d., antradienį, 7:45 val. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Ansamblis turi daug užsimojimų ateičiai ir ansamblio valdyba bei dirigentas nuosirdžiai kviečia dainos mylėtojus įsijungti į ansamblio eiles.

Kun. K. Ambrasas, SJ, šv. Mišias laikys rugsėjo 15 d. 1 val.p.p. Beverly Shores šv. Onos bažnyčioje. Kun. K. Ambrasas čia šv. Mišias laikys kiekvieno mėnesio trečiąjį sekmadienį 1 val.p.p.: spalio 20-ąją, lapkričio 17-ąją ir gruodžio 15-ąją. Kviečiami visi apylinkių lietuviai.

Lietuvių fondo 8-sios metinės Golfo žaidynės vyks rugsėjo 22 d., sekmadienį, Old Oak Country club, Orland Park, IL. Suinteresuoti golfo žaidėjai kviečiami jau iš anksto registruotis, kreipiantis į Vytą ir Aldoną Vaitkus tel. 630-243-8178.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija kviečia visus praleisti malonią popietę Lemonte, Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, š. m. spalio 6 d. 12 val. Pietus gamins Aldona Šoliūnienė, gros Broniaus Mūro orkestras. Stalus ar vietas užsisakykite skambindami Baniutei Kronienei tel. 630-968-0184.

Nemokami skelbimai — „Drauge“! Pirmame aukšte turime didelę skelbimų lentą, į kurią galite kabinti savo siūlymus. Juos galite atnešti patys arba atsiųsti paštu (4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629) ar faksu 773-585-8284. Naudokitės naudingą pasiūlymu!

FOTOMENININKAS ALGIMANTAS KEZYS VĖL IŠVYKO Į LIETUVĄ

Paskutiniu metu kiek mažiau girdėjome apie šalia Čikagos — Stickney miestelyje įsikūrusio Algimanto Kezys veiklą. Žinojome, tik, kad jis buvo išstatęs savo fotografijas savo miestelio ir kaimyninio Berwyn viešosios bibliotekoje. Tačiau neseniai išgirdome ir apie didesnę jo užsimojimą — kelionę per Atlantą į Lietuvą. Tokius žygius A. Kezys atlieka kiekvienais metais jau gerą dešimtmetį.

„Šiomet buvau nusprendęs į tėvynę nevažiuoti“, — mums aiškino fotomenininkas. — Bet kuomet susilaukiau Janinos Marks kvietimo (net su kelionės bilietu) negalėjau atsisakyti.

Greitomis A. Kezys turėjo sukomplektuoti bent dvi fotografijų parodas. Pirmoji iš jų kaip tik bus suruošta Janinos Marks muziejuje Kėdainiuose

Trečiadienį, rugsėjo 11 d., šiame krašte minima liūdna ir skaudi sukakus: jau praėjo metai nuo teroristų išpuolių New Yorke ir Vašingtone. Po pernai rugsėjo 11-osios visa Amerika subangavo vėliavomis, kurios ilgai nuolaužė nuo privačių namų ir kitų pastatų „išnyko“. Būtų prasminga, kad visi trečiadienį vėl iškeltume Amerikos vėliavą, prisimindami tą šurpą tragediją ir pareikšdami lojalumą kraštui, kuris mus priglaudė.

Gera žinia! Kiek teko girdėti, pirmoji mokslo metų diena Jaunimo centre veikiančioje lietuviškoje mokykloje praėjo taip sėkmingai, kad ne visi mokinukai, norėję įsiregistruoti, buvo priimti — nebėra vietų! Reikia tikėtis, kad išeitis bus rasta. (O kad visos mūsų problemos tokios būtų!)

Dar viena gera žinia! Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje Marquette Parke ruošiasi susituokti (parapijos biuletenyje skelbiami užsakai): Renaldas Grikštas ir Sonata Šeputytė; Mindaugas Ačas ir Jurgita Petrauskaitė; Louis Juhasz ir Adelė Talmantaitė; Jonas Vairakojis ir Gitana Snapkauskaitė; Kęstutis Šapkauskas ir Rosana Šlezevičiūtė. Smagu matyti, kad sulauksime jaunų lietuviškų šeimų. Ar jos ruošiasi skaityti „Draugą“? Gal vestuvių proga artimieji užprenumeruos, kaip dovaną?

Ne šįmet, o 2003 metais JAV LB Kultūros taryba ruošia Violetos Urmanavičiūtės Urmanos koncertą (taip buvo „Drauge“ paskelbta, bet kai kam, atrodo, „neuzsiregistravo“).

Š. m. rugsėjo 17 d., antradienį, 6:30 val. v. „Seklyčioje“, 2711 West 71 st. Street Chicago, rengiamas seminaras svarstyti įvairius imigracinius reikalus. Seminare kalbės imigracinių reikalų specialistas Diego Bonesatti, lietuvių kalbon vers adv. Algimantas Keželis. Kas turi klausimų ar neaiškumų imigraciniais reikalais, kviečiami dalyvauti.

Seminarą rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

Paulina ir Leonardas Heiningai, gyvenantys Detroit, MI, atsiuntė 50 dol. auką, skirtą paremti a.a. rašytojo Jurgio Jankaus užbaigtos knygos „Pušis“ išleidimą. Auką galima siųsti Lithuanian Writers Association vardu c/o Stasys Dziugas, 5729 Edge Lake Dr., Oak Lawn, IL 60453-4509.

„Spindulio“ tautinių šokių grupė laukia naujų ir buvusių šokėjų! Jaunių (8-12 skyriaus jaunimo) ratelio registracija ir susipažinimo repetitija vyks sekmadienį, rugsėjo 8 d., 5-6:30 val. v. Pasaulio lietuvių centro žemutinėje salėje. Studentų ratelio registracija vyks sekmadienį, rugsėjo 8 d., 6:30 val. v. „Spinduliukų“ (vaikų ratelio) registracija ir pirmoji repetitija vyks pirmadienį, rugsėjo 16 d., 6:30-7:30 val. v. Lietuvių fondo salėje, Pasaulio lietuvių centre. Primiama vaikai nuo 4 iki 7 skyriaus. „Spindulio“ šokėjai dalyvaus Dainų šventėje, vykstančioje liepos mėnesį. Studentai ir jauni veteranai, norintys dalyvauti šventėje, turi užsiregistruoti kreipdamiesi į grupės vadovę iki spalio 15 d. Norite daugiau informacijos? Skambinkite grupės vadovei Rasai Poskočimienėi tel. 708-301-4439.

Hypatia Yčaitė-Petkus, Albuquerque, NM, įdomios knygos „Springtime in Lithuania“ autorė, atsiuntė 25 dol. knygų mugei Frankfurte paremti. Ji džiaugiasi, kad knygų mugė sulaukia dėmesio ir paramos aukomis ir knygomis. JAV LB Kultūros taryba nuosirdžiai dėkoja Hypatijai Yčaitė-Petkus už auką.

Vaikų choras „Vyturys“ jau pradėjo repetitijas. Visi vaikai nuo antro skyriaus yra kviečiami dalyvauti antradieniais nuo 6:30 val. v. iki 7:30 val. v. Pasaulio lietuvių centre. Norėdami daugiau informacijos skambinkite Dariui Polikaiciui tel. 630-241-0074.

Regina ir dr. Justinas Pikūnai, gyvenantys Northville, MI, atsiuntė 50 dol. auką, skirtą paremti a.a. rašytojo Jurgio Jankaus užbaigtos knygos „Pušis“ išleidimą. Auką galima siųsti Lithuanian Writers Association vardu c/o Stasys Dziugas, 5729 Edge Lake Dr., Oak Lawn, IL 60453-4509.

KALENDORIUS

Rugsėjo 11 d.: Augantas, Gytautė (Gytė), Gražuolis, Helga, Hiacintas, Protas, Sungailė.

Skelbimai

• 27 centai skambinant į Lietuvą, 5,5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

tis“, — aiškino pašnekovas. — Turiu surinkti paveikslus, paruošti ekspozicijas, sudaryti katalogą ir t.t.

Beje, čia minima paroda bus atidaryta spalio 25 d. Čiurlionio galerijoje, įsikūrusioje Jaunimo centre, Čikagoje. Parodos tema — „Žmogaus senatvė, mirtis“. Jai skirta vakaronė įvyks lapkričio 1 d., o parodos uždarymas — lapkričio 3 d.

A. Kezys norėtų, kad šioje parodoje dalyvautų kiek galima didesnis išeivijos fotografų būrys, nes dabar joje dominuoja Lietuvoje gyvenantys fotografijos profesionalai ir mėgėjai. Norintieji dalyvauti šioje parodoje, dar gali siųsti fotonuotraukas (daugiausia 6) iki spalio 1 d. šiuo adresu: A. Kezys, 4317 Wisconsin Ave., Stickney, IL 60402.

E. Šulaitis

LEMONTO APYLINKĖS LB GEGUŽINĖ

Lemonto apylinkės LB gegužinė smagu buvo ir pabendrauti, ir pasivaišinti. Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

išvažinėjo, viską supirkinėjo ir dar visose ieškojo nuolaidų. Viskas buvo tvarkingai sudėta, suskaičiuota, suvežta.

Tuo pat po šv. Mišių didžiausia eilė rikiavosi prie maisto talonėlių. Maisto stalai, visiškai paruošti, skleidė gardžius kvapus, vikriosios tartininkės kibo į darbą. Prie maisto stalų darbavosi: Genė Razumienė, Genė Stasiulienė, Laima Glavinskienė, Alicija ir Alfredas Mikučauskai, Milda Razumaitė, Valė Samulėnienė, Julija Liutikienė, Laima Žukienė, Natalija Mazeikienė. Kai kas atsispaivino kavute, kiti prie baro ieškojo šaltesnio ir gaivesnio gėrimų, kurių galėjai gauti be jokios spūsties ir grūsties. Prie baro dirbo: Albertas Glavinskas, Leonas Juraitis, Eugenijus Stasiulis, Algirdas Razumas ir Rimantas Dirvonis. Algirdas Razumas, būdamas valdybos renginių vadovas, iš kepyklų suvežė duoną ir pyragus, atvežė šašlykus, o prie šašlykų pritrūkus svogūnų, bėgo į virtuvę juos pjaustyti ir paruošti, taip per visą gegužinę, visur sukdamas ir visur nuosirdžiai tartininkaudamas.

Pasistiprinus ir atsispaivinus, visiems pakilo noras pabėgti ir pasižinti. Tačiau prieš prasidedant linksmajai daliai, Lemonto apylinkės LB pirm. Nijolė Nausėdienė pasveikino susirinkusiuosius, padėkojo jiems, jog savo aktyviu dalyvavimu parėmė Lietuvių Bendruomenę. Vos tik „Tėviškės“ kapelai užgrojus pirmuosius akordus, aktyviausi gegužinės šokėjai sukos į valsio ritmo pagauti. Galėjai stebėtis aistringų šokėjų energiją — kiek muzika grojo, tiek jie sukosi šokių sukuriuose. Kaip ir buvo žadėta, valdybos narės Laima Žukienė ir Genė Razumienė dainavo ir dainavo. „Tėviškės“ kapela, vadovaujama naujos mūsų valdybos narės Stasės Jagminienės,

Kai kas prieš prasidedant šv. Mišioms skubėjo įsigyti maisto bilietus, tad Leonida Kazėnienė su Lile Ramonienė mielai visiems patarnavo.

Visi valdybos nariai ir pakviesti tartininkai nuo ankstyvo ryto tvarkė aplinką, ruošėsi darbams. Kiekvienas žinojo savo vietą, buvo patyrę pagalbininkai, tad viskas vyko sklandžiai. Socialinio skyriaus vedėjas Gediminas Kazėnas neturėjo jokio posto, bet nuo ankstyvo ryto visur sukoši ir visur stengėsi padėti. Valdybos išdininkas Eugenijus Stasiulis, tvarkingas, pareigingas ir atsakingas kaip reta, visus gėrimus ir reikmenis gegužinei supirko, rūpinosi piniginiiais reikalais, išrašinėjo sąskaitas. Ar iš baimės, ar iš meilės savo vyrui Genė Stasiulienė visas parduotuves

Dainavo Genė Razumienė (kairėje) ir Laima Žukienė. V. Jasinevičiaus nuotr.

be jokio atlyginimo savo laiką ir darbą aukoję Lemonto LB, už ką mes esame labai dėkingi.

Labai gaila, kad sunku buvo suregistruoti visus, aukojusius loterijai, už tikrai vertingus laimėjimus. Paminėsiu tik tuos, kurių pavardės man perdavė: Sekmokai, Kreivėnai, Salikliai, Bakaiciai, Aldona Budrienė, Zita Dapkienė, Kronai, Ramonai, Mikučauskai, Kleizos, Kilai. Tenka atsiprašyti visų kitų, kurių pavardžių nežinome.

Lemonto apylinkės LB valdyba nuosirdžiai dėkoja „Racine“ ir „Baltic“ kepykloms už paaukotus pyragus bei duoną. Dėkojame Vytui Misiuliui, kuris pyragų stalą praturtino atvežtu tortu. Ačiū visiems dalyvavusiems, valdybos nariams, tartininkams, aukotojams ir bet kokiui būdu prisidėjusiems prie šios gražios gegužinės.

Iš gegužinės publika nesiškabino greitai vykti į namus, net kai ir muzikantai 6 val. v. paskelbė paskutinį šoki, niekas nesiskirstė. Juk smagiai pasėdėti su draugais, ramiai

pasišnekučiuoti! Taip gegužinė užsitęsė iki vakaro. Lemonto apylinkės LB valdyba yra dėkinga dienraščiui „Drauge“ redakcijai, Amerikos lietuvių laikraščio redakcijai už gegužinės skelbimus, o taip pat „Margučio II“ ir Šluto radijams už reklamas savo laidose. Jūs buvote mūsų šaukliai, sukvietė tiek daug žmonių! Labai ačiū.

Rugsėjo mėnuo yra Lietuvių Bendruomenės mėnuo, todėl kiekvieną sekmadienį Lemonto Pal. J. Matulaičio misijos vestibulyje prieš šv. Mišias ir po jų, kas norės, galės susikabinti LB nario mokesčių išdininkui Eugenijui Stasiuliui, kuris specialiai ten sėdės ir priims naujus ir senus narius. Būtų malonu, kad tie, kurie yra pakeitę savo adresus, ta proga praneštų naują adresą. Tas labai palengvintų valdybos darbą.

Kitas Lemonto apylinkės valdybos renginys įvyks spalio 13 d. po šv. Mišių PLC didžiojoje salėje. Skanūs pietūs mums paruos Aldona Šoliūnienė.

Nijolė Nausėdienė

Smagiai grojo „Tėviškės“ liaudiškos muzikos kapela, vadovaujama Stasės Jagminienės.

Vytauto Jasinevičiaus nuotr.